

తెండ్రు నోటిను

ఈ దినం తెండ్రునోటిను ప్రకారము, కోపూరును బహుశా తన ముఠాలో చేరిన తోటలు మాయ ప్రభుత్వ సాంఘిక సంక్షేమ కార్యకర్తల హక్కులను నిర్మూలన చేసిన అపరాధము వల్ల వారు పరభారతీయులకు సేవ చేసిన తెండ్రు 21-8-71 తేదీ నాటికి 4 గం. వరకు కోపూరు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే తీసుకోవబడును.

వివరములు: పని పను: (1) 30 మంది విద్యార్థులు కు విద్యుత్తు తదితర సదుపాయాల సరఫరాచేయుట (2) ఒక విద్యార్థికి ఒక రోజుకు సరఫరా చేయవలసిన వస్తువులు: (i) విద్యుత్తు: 438 గ్రాం (ii) వస్తువులు 44 గ్రాం (iii) నూనె: 17.5 గ్రాం (iv) పానీయ: 8.5 గ్రాం (v) భారతీయులు: ఒక విద్యార్థికి 0-03 రైతులు ప్రకారము.

పెనలను కట్టించుట, కావలసిన మిగిలిన వస్తువులు అనగా తగిన మొత్తములు ఉన్న, దొంగవంతు, భరించుట, అపరాధ, కష్టాలు పడరాదు అని మరల వస్తువులు మొత్తములకు చెందినవిగా నున్నవి సరఫరా చేయవలయును. (3) సరఫరా చేయవలసిన కాలము 10 గం. ముందు అనగా 1-7-71 నుండి 15-4-72 వరకు (4) చెల్లించవలసిన డిమాండ్లు: రూ. 100 లు (5) ప్రభుత్వము వారు ఒక్కొక్క విద్యార్థికి కట్టించిన రేటు నెల ఒకటి రూ. 23 లు. (6) తెండ్రు పాఠశాలలు తదితర వివరములు స్వయంముగా వచ్చిగాని, లేక ప్రభుత్వ ద్వారా గోపూరు పరిషత్తుకు సమీప కార్యాలయమునందు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే నుండి తీసుకోవలయును.

తెండ్రు 21-8-71 తేదీ నాటికి 4-30 గంటలకు తెండ్రు పోలీసు అయిన వారి సమక్షమున క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే గాని లేక వారి అనుమతి పొందినవారిచే గాని సమీప కార్యాలయములో తెండ్రు పాఠశాలలు చేయవలయును. తెండ్రు పాఠశాలలు ఒకటి రూ. 5-10 లు. ఎన్ని తెండ్రు పాఠశాలలు రూ. 10000 లకు సామ్యమున ఉన్నవిగా ఉంటే, అపార వస్తువులు సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

తెండ్రు పాఠశాలలను కారణములు తెలువరచే నిరాకరించుటకు క్షాత్రాధికారియైన ఆపీ సరువారిచే సరఫరా చేయవలయును.

జనాభా రైతు

శ్రీ వివేకానంద స్వేచ్ఛ బహుళ తదియ కుక్రవారం 11 6 71

పాపం!

ఎం. జి. ఓ. ల సమ్మెకు మేము వ్యతిరేకులు. అయినా, సమ్మె విరమణలో వారి ప్రయత్నాలను బహిష్కరించుట అయి పాపం అనిపిస్తుంది.

ఎం. జి. ఓ. ల సమ్మె ప్రారంభం తర్వాత ప్రభుత్వం కాస్త ఆందోళన చెందింది; భయపడిపోయింది. అటువంటి ప్రతి నెలా చెదరింపు, ప్రతిసంవత్సరం సమ్మె అనేవరకు అది మామూలు వ్యవహారమై పోయింది; చెయ్యని లే చూద్దాం అనే అలక్ష్యతత్వం వచ్చింది. అందువల్లే ప్రభుత్వం భయపడి రాజీనామా చేసింది, వ్యవస్థాగతులు ఎట్లా వ్యవహారం చేశారో అనే వరకుపోయింది. వ్యవస్థాగతులు గెల్వల సంది, ప్రభుత్వమే నిలబడగలిగింది. చీటికిమాటికి సమ్మె అనడం వలన విరమణ చేయవలసివచ్చింది. ప్రభుత్వమే కాదు, ప్రజలూ సమ్మె వర్తకులకు సట్టబాటు పోయారు.

వ్యవస్థాగతుల సమ్మె సమయంలో అను కూలమైపోయారు. తమ అంకో, తమ ఇక్కడ ప్రభుత్వం మెడలు వంచవచ్చు ననుకున్నారే కాని; అంతవరకు తాము గెల్వల గడం ఎంతమందామో, ఎంత కష్టపాద్యమో వారు అలోచించలేదు. వచ్చే శీతం దానిక అప్పులపాలయ్యే ఎం. జి. ఓ. అసలు ఊతంలేకుండా ఇన్ని రోజులు నిలబడలేదనే సంగతి వారు అవగాహన చేసుకోలేదు. అసత్యాన్ని గుమగిరించుట, ఎప్పుడో ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులకు దిగివుండేవారు; విదో విధమైన పరిష్కారానికి ఇన్ని రోజులు గడవకముందే ప్రయత్నించి వుండేవారు. యాభై అరవోజుల తర్వాత కాని, వారు గ్రహించలేకపోయారు. అప్పుడైనా ఆగ్రహం పూర్ణమై ప్రభుత్వం అనాదరించి వాటి విరమణ కప్పేయి. ఎన్ని కల సమయమో, బడ్డెటు సమయమో అయివుంటే ప్రభుత్వమూ ఇంత వట్టింపు కోరుక వుండగలిగింది కాదు; బడ్డెటు వ గలిగింది కాదు. తాము సమ్మె ద్వారా ప్రపంచం తలకొందులుకాక తప్పదనే దీమాతో, ఎం. జి. ఓ. ల సమయం సందర్భాలూ తా గమనించలేకపోయారు.

అదీగాక ఎం. జి. ఓ. ల వ్యవహారం ఎన్. జి. ఓ. లతో పరిమితమై వుంటే బాగుండేది. అందులో రాజీనామా పొంది, రాజీనామా వాదులు ప్రవేశించారు. ప్రభుత్వం ఏదో ఒక విధంగా దిక్కులు కల్పించడం, అరాచకాన్ని ప్రోద్బలపరచడం కప్పే వరకే వుండే ప్రతిపక్ష పాల్లవల్ల, ఎం. జి. ఓ. ల సమ్మె వ్యవస్థాగతుల దెబ్బ తిన్నదేమోనని మా అభిప్రాయం. ఎం. జి. ఓ. ల సంయుక్త కార్యకర్తలను దురి వరసకర్త విధివర్తకులతో కూడినవని, అందువల్లే అది సమదీక్షగా వ్యవహరించలేకపోతున్నదనే వదంతులు వుండి నది. సమ్మె విరమణ కారణంగా శ్రీ సంగరాజు రామకృష్ణయ్యగారి రాజీనామా వాటిని భవనం వుంది. కార్యకర్తలూ, లేక వ్యవస్థాగతులూ వారి వ్యవహారంలో రాజీనామా కట్టించి ప్రవేశించినవల్ల, అ వ్యవహార స్వభావమే మారిపోయింది. తమ కార్యకర్తలతో యుద్ధానియాలూ, తమ వ్యవస్థాగతులతో ప్రభుత్వం కాని స్వేచ్ఛగా సంకల్పంగా మాట్లాడడానికి, మంతనాలు జరపడానికి ఈ రాజీనామా రంగు ప్రతిబంధకమవుతుంది. అందోళనకు, వ్యవహారకు వ్యవస్థాగతులచే వారు

ఈ విషయాన్ని గుర్తించడం ప్రారంభమేలుగా వుంటుంది.

ఎం. జి. ఓ. ల సమ్మెకు దిగబుంకానే, విద్యుత్తు వదలకూడదే, ప్రభుత్వాన్ని తిట్టకూడదే, సవాళ్లు వివరకూడదే తమ కోర్కెలను సాధించుకొనే అవకాశం వుంటుందని మా అభిప్రాయం. చెవరింద నిద్ర, ఆందోళన చేయకండి. అరాచక చర్యలకు పూనుకోకండి. ప్రభుత్వం కడ లకపోవడమనేది, గుర్తించక పోవడ మనేది సాంప్రదాయంగా వస్తున్నా; తన వ్యవస్థాగతుల విషయంలో అ విధంగా వుండలేదు. అసత్య ప్రచారం వ్యవస్థాగతులతో పరిపాలన మామూలుగా సాగడం అసాధ్యమనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం వినా దైనా గుర్తించక తప్పదు. అదీకాక, ప్రభుత్వ వ్యవస్థాగతులు ఇతర అనేక విధాలుగా, శాంతియుతంగానే, సామ్యంగానే ప్రభుత్వం దిగ ఒత్తిడి చేస్తే అవకాశ ముంది; ప్రజాభిప్రాయాన్ని, శాసన సభ్యుల అభిప్రాయాన్ని తమకు అను కూలం చేసుకునే విధంగా, వాటిని దిగి వదలి, బల ప్రయోగానికే ప్రాధాన్య మివ్వడం వల్ల ఎవరి సానుభూతిని పొంద లేకపోయారు; విశాఖలయ్యారు; వీరలు లయ్యారు. తాము ప్రభుత్వం దిగ సమ్మె చేస్తున్నామని ఎం. జి. ఓ. ల వారిని దారే కాని, ప్రజలను అన్ని విధాల బద్ధం దుల పాలు చేస్తున్నామనే విషయాన్ని వారు గమనించలేకపోయారు. ప్రజలకు అవకాశంగా పరిణమించే విషయమూ ఎప్పుడూ విషయం వంకాదు. ఎం. జి. ఓ. ల ప్రకారం దిక్కుతో ఈ విషయాన్ని గమనించగలగాలి. మేము ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించుంటే ఎం. జి. ఓ. లను ఎప్పుడూ కిక్కిరిస్తారు; వారిపట్ల సానుభూతి తోనే; వారి సంక్షేమాన్ని కోరే సరి మనవి చేస్తున్నాము.

సమ్మెను ఎదుర్కోవడంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రహ్లాదం రెడ్డి ఘటితు దనిపించు కున్నాడు; సందేహం లేదు. ఇంకొకరై వుంటే ఇంకొకరికంటే వుండగలిగేవారు కాదు, ఇంకొకరై వుండగలిగేవారు కాదు. ప్రహ్లాదం రెడ్డి గుం చెబుతున్న మరో సారీ కలవైంది. సమ్మెను వివరం రావించిన ముఖ్యమంత్రి, వ్యవస్థాగతులపట్ల అత్యంత వుదారంగా వుండవలసింది. తన వ్యవస్థాగతులపట్ల, ముఖ్యమంత్రికాక మరెవరు బాధాకారాన్ని సూచనలకు? కాని ప్రహ్లాదం రెడ్డిగారి వైఖరి వుంతుమీక కారం చల్లినట్లుగా వుంది. సమ్మె విరమణకు వచ్చిన వ్యవస్థాగ ప్రతినిధులపట్ల అయిన తదితరులు అనుసరించిన అనా దర వైఖరే కాదు; వారి కోర్కెలను మన్నించడం గానూ అయిన కరణార్థం వ్యవహారాన్ని వ్యవస్థాగతులతో పోయి. సమ్మె కాలంలో, వెనుకవేసుకొని వున్న ఏ కొద్దివందల మినహాయిస్తే అదీక సంఖ్యకు వున్న వ్యవస్థాగతుల వస్తులతో మాదారు; వారి బాధాపిల్లలు కూడా అన్నమోరామం వల్ల అయి అల్లాడారు. సంఘ అదే బాధాపిల్లల వల్ల, సమ్మెతో ప్రత్యేక నష్టం పోయారు. అటువంటి వారందరికీ, ఊతాలు పెంచడం కాక, సమ్మె కాలపు రెండు నెలల ఊతాన్ని కోక కోస్తే, వారికి ఎవరు దిక్కు? సమ్మె కాలానికి ఊతం ఇవ్వడం సమ్మెను ప్రోత్సహించడమనే విషయాన్ని మేము గుర్తించక పోవడం లేదు. కాని, మానవతను

ఈవారం విశేషాలు

ధర్మ స్టేట్ బ్యాంకు లొంగకపోవడం

ధర్మ స్టేట్ బ్యాంకు 60 లక్షల లొంగ తనానికి సంబంధించి ఈ వారంలో వాక కొత్త పరిణామం ఏర్పడింది. ఈ కేసుకు సంబంధించి గండికుర్రు తెచ్చుకున్న నగరపాలకు 4 ఏళ్ళ క్రిత, 4 వేల అతి మానా (అది చెల్లించకపోతే మరో సం వత్సరం క్రిత) కేసును క్షణం మీద పెట్ట బడిన కేసుపై ధర్మ స్టేట్ బ్యాంకు క్షణం మీద తీర్పు చెప్పడం- ఈ దిగ్భ్రాంతి గాల్పే విష యాలన్నీ పాఠకులకి వచ్చినవి. ఎంత ఒక వేళ నిందితుడు నేరాలను వచ్చే సుకున్నా అంతగా క్షణం మీద కేసు హియరింగ్ కు రావడం, క్షణం మీద కోర్టు విధించి క్రిత విధించడమనేది అ పూర్వమైన విషయమేమిటి. గాంధీ గార్ని హత్య చేసిన నట్లు వాచ్చే సుకున్నా తర్వాతను పూర్తి చేయడానికి పాఠకులకు రెండేళ్ల వట్టింది. అట్లాంటిది ఈ కేసు అంతగా క్షణం మీద నిర్ణయమైపోవడం, పాలిన అపీనరుకు క్షణం మీద ప్రమాదకారకంగా రావడం అనేది వాక విధంగా చెప్పాలంటే విదితంగా కూడా కనపడుతుంది.

అట్లాంటిది ధర్మ స్టేట్ బ్యాంకు మొన్న ధర్మ స్టేట్ బ్యాంకులో ఈ కేసుకు సంబంధించి క్రిమినల్ రివిజన్ విధివన వాక విధిపెట్టాడు. ఈ రకంగా క్షణం మీద కేసును విధా రణ చేసేయడం న్యాయ సూత్రం అధ్యంగా లేదని, నగరపాలా వాక వుండనే తీర్పు చెప్పడం బాగులేదని, ఇందుకు సంబం దించిన ఇతర వివరాలలోకి ఇద్దీ గారు వెళ్ళి వుండాలి వని, ఆ ఇతర విషయాలు సరి శీలన చేయకూడా విదో కొంత ముగిసి పోయినట్లు కోర్టు తీర్పు చెప్పడం వద్దగా లేదని, అందువల్ల ఈ కేసును క్షణంగా పరిశీలన చేసి విధా రణ అపీనరుకు హైకోర్టుకు కోరు తనా పీటిషన్ పెట్టు

కూడా మరదిపోతూ ఉండదా? అదీకాక, ఇక సమ్మె చేసే ముందు ప్రతి ఎన్. జి. ఓ. ఒకటి పదిసార్లు అలోచించాలి దిగ లేదు. ఇది వరకే అనేక కష్టాలు పొందారు. ఇప్పటి సమ్మె వారికి వుంది అనుకున్నా కల్పించింది. అందు వల్ల సమ్మె కాలంలోనే వేతనాలు చెల్లించి, తమ బాధాకారాన్ని దాటుకోవల్సిందిగా ముఖ్య మంత్రికి ప్రత్యేకంగా పిట్ట చేస్తున్నాము. దీర్ఘ పోరాటం తర్వాత, వదలరాకపోయిన వద్దకాక, కష్టమైన ఎం. జి. ఓ. లు ఆగ్రహం వేసే వున్నాయి, కష్టమై వుంటుంది వున్నాడు, ప్రజాకారేచ్యతో వున్నాడు. అటువంటివారిని మరీ వంకం చడం మందిరికాదు. వారిని కొంతకర తైనా శాంతి పరచడం. సంకల్ప వర చడం అవసరం. సమ్మెను వివలం గానించడం కో సువ్యవహారాన్ని అవం తించిన ప్రహ్లాదం రెడ్డిగారే, ఈ విష యంలో సువిధాన వ్యవహారాన్ని ప్రవర్తిం చాలని కోరుతున్నాము.

కాలం దాట గడుగుతుంది. ఇక గుణాటు కష్టంగా వుంది. కుటుంబంలో అదీకంగా సమ్మెలు కల్పించారని సరక ప్రాయంగా వుంది. కనీసావసరాలే తీరడం లేదు. భరణ పెరగవలసివచ్చే తగ్గడం లేదు. ప్రభుత్వం చెప్పడం తప్పే, క్రిమినల్ కేసుల ముఖ్యమంత్రి. కేంద్ర ప్రభుత్వ వ్యవస్థాగతుల పోషకులూ, ప్రత్యేక రాష్ట్ర వ్యవస్థాగతులూ ఏ క్షు చే పొందు తున్నాడు. ఈ అన్ని కారణాల వ్యవస్థా ఎం. జి. ఓ. ల కోర్కెలపట్ల సానుభూతి వ్యవస్థాగతుల తప్పకుండా, వాకీ కొంతకు కౌంటైనా సమానువదలక తప్పదు. ఎన్ని బద్ధం వున్నా, ప్రభుత్వం వారికి సహాయపడాలి; వారి సంకల్ప వరచాలి; లేకుంటే ప్రభుత్వం సాఫీగా సాగదు.

కున్నాడు. అంతేగాక అ నడక చేశాకట్టు టుకు 2 ఏళ్ళకు దిగి క్రితాదిచే అది కారం లేక వ్యవహారం 4 ఏళ్ళ క్రిత క్రిత విధించడం కూడా అపూర్వంగా వున్నది అదీక పోలో తెలియజేయాలి. విమర్శనా ఈ విధివచ్చే హైకోర్టు ప్రాధికారం అదీక అదీ చేస్తే వాయిదా వేసి వున్నాడు. విదేయనా ఈ కేసు విషయమై విదో విధివ కోణం వలన ప్రజాభిప్రాయం. పరి గా అ సమయంలోనే ఈ విధివక వచ్చింది. మాట్లాడు విషయం కో.

అట్లాంటిది వ్యవహారం అ వ్యయ పాకీ ప్రజా అంతరంగిక సమస్యగా వున్నా ఇం ది యా అంతరంగిక వ్యవహారంగా తయారైనా అపీనరు వున్నా- అలోచనకు ఎక్కువ వున్నా అట్లాంటిది కరణార్థం సంఖ్య చూస్తుంటే. అంతవరకు కారక చేకోకోకి కలదామో అదీక వచ్చిన కరణార్థం సంఖ్య (అందులో పాకీ గురతా రులు ఎంతమంది?) 50 లక్షలు దాటం చుంటున్నాడు. అంతమంది కార్యకర్తగా నైనా అపీనరు వలన వైద్య సౌకర్యాలు కల్ప చేయడమంటే మాటలుగాదు. రోజుకు పిట్ట చేస్తున్నా కోటి రూపాయలన్నా అర్పి వుంది. మొన్న బడ్డెటు కూడా 60 కోట్లు కేటాయిండాడు. ఇంకా వేరే వేరే వాంఛి సహాయం వస్తున్నా ఇది అయ్యే వేనా?

కీళ్ళను కారు బద్ధం వున్నా? ఎంతకాలమరి క్షాత్రాధికారి? అందుకు ఎన్ని కోట్లు అర్పి పెట్టగలం? అందు వల్ల వ్యవస్థా మయ్యే విధివరకు సంఖ్యను వివిధంగా ఎదుర్కోగలం? వట్టి కీళ్ళను వివిధంగా - కారణ 12 ఏళ్ళిలో

ఒక పరిశీలన

బు డెట్టు

శ్రీ కాటం రెడ్డి
సుబ్బారెడ్డి
ఎం. పి. వి. ఎల్.

అధికమంది శ్రీ వై. జి. చరణ మే 28 తేదీ 1971-72 కేంద్ర బడ్డెటును లోక సభలో ప్రవేశ పెట్టారు; వస్తుల వివిధ వుతో తనకు తానే సాధి అనిపించు కున్నాడు. స్వాతంత్ర్యం తరం వచ్చిన బడ్డెట్టులో వ్యవహారం అంతరంగం మోపబడిన బడ్డెటు లేదని చెప్పాలి. సామాన్యుడు, సంపన్ను ల పైగా వాక వేడుకు తన వస్తుల వల్ల వన్నాడు శ్రీ చరణ! వస్తుల మూం గా 177 కోట్లు అనాయవనం అను కల్పించు కున్నాడు అధిక వంకీ-

వ్యక్తం, పరోక్ష వస్తులకు సంబం దించి కొన్ని ముఖ్యం తాలను దిగిన అస్తు న్నాము-

- 1) సంవత్సరానికి రూ. 15,000 లకు దిగి వ్యవస్థలకూ, హిందూ అభివృ కుటుంబమునకు వారి వచ్చి అదాయం వచ్చి మీద సర్వార్థి 10 నుండి 15 శాతం కి పెంచబడింది.
- 2) ఇటీవల, హిందూ అభివృ కం లో ఏర్పడి లాభాలకు సంబంధించి ఇదివరకు ఇచ్చే మినహాయింపులో 10 శాతం తగ్గించబడింది.
- 3) కంపెనీ లాభాలపై విధించిన సర బాట్టు 25 నుండి 30 శాతం కి పెంచ బడింది.
- 4) కంపెనీల డి డ్యో గు ల నెనెనరి వేతనాల గరిష్ట పరిమితి రూ. 5000 లు గా - కారణ 7 ఏళ్ళిలో

వారం....వారం....

పశ్చిమ బెంగాల్ కు ప్రత్యేక చికిత్స అవసరం!

ప.వాయలిరాజ్ మంత్రి శ్రీ తోట రామ స్వామి బొంబాయి పోయినపుడు ఏ. వి. స్వామినాయుడు, కె.డి. రామానుజయ్య కంపెనీలవారు గాక్ మహల్ హోటల్ లో గౌరవవిందు గావించినపుడు దిగ్రం.

పశ్చిమ బెంగాల్ నేటికీ శాంతి రాలేదు. అవల బాంగ్లాదేశ్ ఉద్యమాన్ని నడిపించిన ముజీబ్ ఛోషినుంచి ఈవరి పశ్చిమ బెంగాల్ గుణపాతం నేర్చుకో లేదు. మార్క్సిస్టుల ప్రభుత్వస్థానే మరొక రకమైన వామపక్ష ప్రభుత్వం వచ్చినా, ఆ ధావాణే గవర్నరుగావచ్చా, పరిస్థితి మారలేదు.

ఈవేళ ఆ రాష్ట్రంలో నడిచే కథలోని కొన్ని అంశాలను పరిశీలింకాం. దౌర్జన్య చర్యలను గవారించే చట్టంకింద పదివేల వందల సైన్యం వచ్చి ఉన్నాడు. అయిదు వేలమంది నగ్నలైట్లు కైళ్ళలో ఉన్నాడు. అయినప్పటికీ నేరాలు పెరగుతున్నవి. దౌర్జన్యచర్యలకు కొత్తకొత్తవారు ఎక్కడి నుండో వచ్చి చేరతున్నాడు.

ఘానీశేనులు వట్టుకంటే పోలీసులకు సాక్ష్యాలు దొరకవు. ఖూన్ తోర్లకు అన్ని విధాలా సహాయపడే వాతావరణం కలిగింది. పార్టీల నాయకులంతా కలిసివస్తే గాని దౌర్జన్యకాండ ఆగదని పోలీసు వారంటున్నారు. అది జరగనిది పోలీసులెంత శ్రమించినా వ్యధాప్రయాస అని వారి వాదన.

—కొరవ 8 పేజీలో

లోకవృత్తం

చైనా - మధ్యవర్తి కాసెస్సూ

చైనా - (మావోపాఠిక చైనా) ఏమంటుంది?
 ఆమెరికాలో పింగ్-పాంగ్ ఆడిటప్పుడు రష్యాలో ఫుట్ బాల్ ఆడుతుందా? అప్పుడు ఇండియాలో?
 ఈ ప్రశ్నలకు ప్రస్తుతానికి కొన్ని చైనా సంతకాలు, మన ఉపాగానాలే సమాధానాలు. అందువలన, వివరమడిగి తెలుసుకునేందుకు కామ్రేడ్ కాసెస్సూ పికింగ్ నగరం వేంచేసినాడు. ఈ వంతు లండన్ లో వల అయిన చర్యలు ముగించు కుని ఐటారెస్ట్ చేరడం జరుగుతుంది. ముస్సులయ అయిన కృషి పలికినట్లు తెలుసుకోగలిగితే ధన్యులం.
కంతకూ ఈ రుద్రవర్తి ఎవరు?
 అతడు రుమేలయా 'చక్రవర్తి' ఎర్రటి సీమలలో రుమేలయా కంటే స్వేచ్ఛను అనుకరించేది మరొకటిలేదు. మారల్ డి బో ను మరవించిన మహానుభావుడు కాసెస్సూ!
 స్టాలిన్ లో అగడమాడినా, డిబో ఎస్సూమా పింగ్-పాంగ్ నూ రష్యాలో అగడ మాడలేదు. అంగ్ రాత్రియనీతిలో మమేకం కమాకమి! తటస్థతేకాంకు డిబో మరొక ప్రాధాన్యమిచ్చేవాడు-తనదేశంలో వర్కర్లకు మేనేజిమెంట్ అప్పగించాడు-డిబో గాకొనిన ఈమనకార్యాలు మనహా మరెండు లోనూ రష్యాలో అయినట్లు పేదీరాలేదు
 —కొరవ 11 పేజీలో

మీకు తెలుసా జిఎస్ఎఫ్ఎస్ఎస్ వారి అమోనియమ్ సల్ఫేట్ లో నైట్రోజెన్ తో బాటు అన్ని పంటలకు లాభదాయకమైన గంధకం (సల్ఫర్-23.7%) కూడా కలిసి ఉన్నదని?

పైరు పెరుగుతున్నప్పుడు గంధకం వెయ్యకపోతే పైరు పచ్చబడి ఎలహినమవుతుంది. అందువల్ల దిగుబడి తగ్గిపోతుంది.

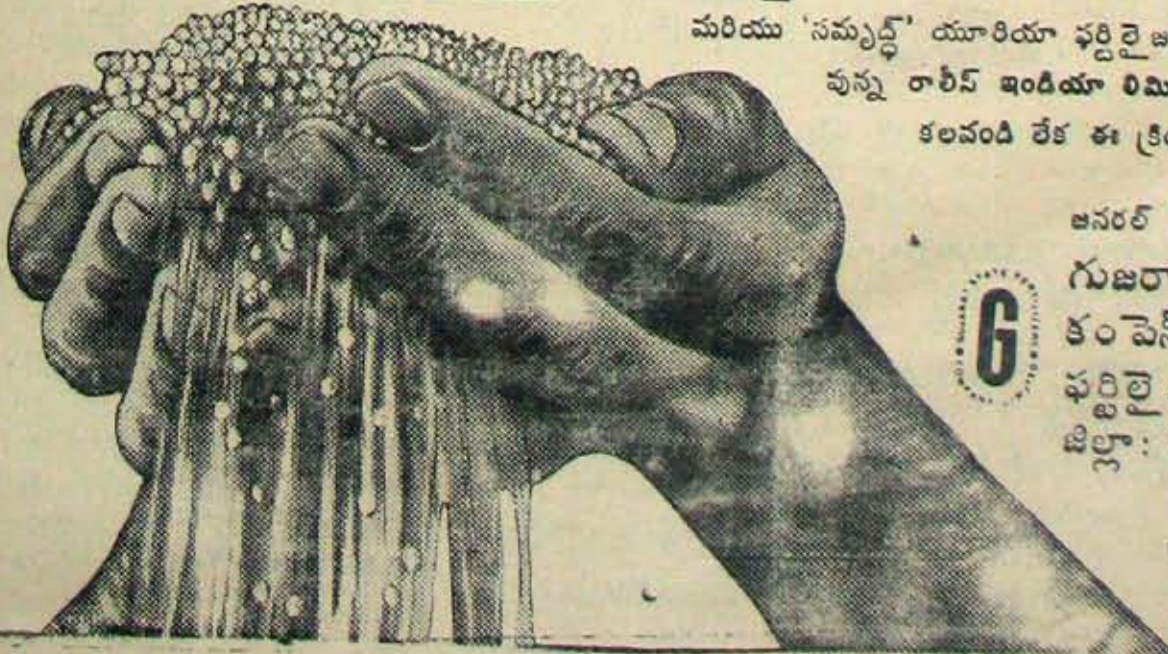
అన్ని పంటలకు మూలాధారమైన ఫర్టిలైజర్ గా గంధకం కూడిన అమోనియం సల్ఫేట్ వాడండి. నైట్రోజెన్ ఎక్కువగా వాడవలసి వచ్చినపుడు జిఎస్ఎఫ్ఎస్ఎస్ వారి 'సమ్మిడ్' యూరియాను ఉపయోగించండి.

భూమి ఉపరితలముపై వెయ్యవలసిన ఫర్టిలైజర్ గా జిఎస్ఎఫ్ఎస్ఎస్ వారి 'సమ్మిడ్' యూరియా వారంవారం వాడండి

మీకవసరమైన గంధకముతో కూడిన అమోనియమ్ సల్ఫేట్ మరియు 'సమ్మిడ్' యూరియా ఫర్టిలైజర్ కోసం దగ్గరలో వున్న రాబీస్ ఇండియా రిమిటెడ్ వారి డింగ్లను కలవండి లేక ఈ క్రింది దిరునామాకు వ్రాయండి:-

జనరల్ మేనేజర్ (కామర్స్) గుజరాత్ స్టేట్ ఫర్టిలైజర్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ఫర్టిలైజర్ నగర్, జిల్లా: టిరోవా

విఖ్యాత వ్యవసాయ విజ్ఞానశాస్త్రవేత్త

డాక్టర్ ఎం. ఎస్. స్వామినాథన్

డాక్టర్ స్వామినాథన్

సామాన్యత, దినయనంపద, నిరంతరత మూర్తీలకలిన డాక్టర్ మనకొంఠ సాంఘికసామ్యసామి నాథన్ భారత వ్యవసాయ పరిశోధనాసంస్థ శ్రేణులకు ఆ సంస్థ బహుముఖాభివృద్ధికి అత్యంత సమర్థతతో ఆహారాతములు కృషి చేస్తున్నాడు.

దిన్నయస్సులోనే అపూర్వమైన విజయమును సాధించిన డాక్టర్ స్వామినాథన్ మునుముంకు క్షణావరంగా ఆశ్చర్యకరమైన విజయములను సాధించగలరనుటలో అతిశయోక్తి లేదు.

విఖ్యాత వ్యవసాయ విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞుడు, 1970 నోబెల్ శాంతి బహుమాన విజేత, డాక్టర్ నార్మన్ బోర్లాగ్ భారత వ్యవసాయ విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞులలో డాక్టర్ ఎం. ఎస్. స్వామినాథన్ అత్యున్నతమైన స్థానమును అలంకరించారని, భారతదేశ వ్యవసాయ విప్లవములో డాక్టర్ స్వామినాథన్ వహించుతూన్నపాత్ర అసాధారణమైనదని, విశిష్టమైనదని, అత్యంత కృతురుమైనదని పేర్కొన్నారు. ఇది

వతి భారతీయుడు గర్వింపదగినవిషయం. వ్యవసాయ రంగంలో భారతదేశము ఈనాడు సాధించిన విజయములకు డాక్టర్ స్వామినాథన్ వంటి వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞుల ఆవిరకకృషి ముఖ్యమైన భారణమని నిస్సందేహముగా చెప్పవచ్చును.

డాక్టర్ స్వామినాథన్ కండ్రిగారైన శ్రీ మన్కొంఠ కృష్ణయ్యర్సాంఘికవన్ వైద్య వృత్తిలో వుండేవారు. తల్లి శ్రీమతి పార్వతి సాంఘికవన్. 1925 ఆగస్టు 7 వ తేదీన డాక్టర్ స్వామినాథన్ జన్మించారు. వీరిది ఉమ్మడి కుటుంబము. శ్రీ సాంఘికవన్ వరి, తోటకంబలను పంపించేవారు. దిన్నప్పడు సెంపుల్లో డాక్టర్ స్వామినాథన్ తరచు తోటలలో తిరిగేవారు. పచ్చపచ్చని పొలాల్లోను, కన్నులపంపుగావుండే తోటలలోను తిరగడమంటే డాక్టర్ స్వామినాథన్ వీరితో పరదాగావుండేది.

సాంఘిక రంగంలోకూడా శ్రీ సాంఘికవన్ అగ్రగామిగావుండేవారు. 1931 లో హరిజన దేవాలయ ప్రవేశమునకై ఆయన ఎంతో శ్రమించి పనిచేశారు. ఆ సమయములోనే ఆయన సంఘం పెద్దలచే ఏదా వ్యర్థించబడినారు. అయినా, పట్టుదల కడువకండా ఆయన తమకృషిని కొనసాగించారు. శ్రీమతి పార్వతిసాంఘికవన్ తీవ్ర గమంలో డబ్బు ప్రధానమైనది కాదని ఎల్లప్పుడూ పరులకు ఉపకారము చేయడం

లోనే తీవ్రమైన పరమార్థమున్నదని ఆమె చెప్పుకొన్నారేవారు. ఈమె పలుకులు డాక్టర్ స్వామినాథన్ తీవ్రముతో ఎంతగానో ఉపయోగించాయి. డాక్టర్ స్వామినాథన్ వదనయేటనే కండ్రి చనిపోయారు. అటు తరువాత ఎన్నో కష్టములువచ్చినా పట్టుద.తో చదువు కొనసాగించారు.

శ్రీ పి. ఎస్. గోపాల్

కోయంబతూరు వ్యవసాయకళాశాలలో బి. ఎస్.సి. డిగ్రీ పొందారు. అటుతరువాత 1947 లో భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థ లో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థిగా చేరారు. ఆ రోజులలో వ్యవసాయ పట్టకరూపకు వుద్యోగావకాశాలు ఎంతగా వుండేవికావు. డాక్టర్ స్వామినాథన్ మిత్రులు బి. ఎ. ఎస్. వరీక్షకు భార్యవలసినదిగా ప్రోత్సహించారు. అప్పుడు బి. పి. ఎస్. లో వున్నతరేణిలో వుత్తీర్ణుడయ్యారు. కాని, ఆ వర్సెసులో చేరడానికి ఆయన ఇష్టపడలేదు. అదే సమయములో డాక్టర్ స్వామినాథన్ యునెస్కో పోస్ట్ పి.ఎం. బంగళాదుంకల మీద పరిశోధనలు కొనసాగించి అద్భుతమైన విజయములు సాధించారు. వందసంవత్సరములుగా అనేకశాస్త్రజ్ఞులు సాధించ

లేని పరితములనుకయనసాధించగలిగారు.

1950 లో కేంద్రీయర్షి కామణిల్లో పాఠేబో కలెక్షన్ కార్యక్రమములో పాల్గొన్నారు. 1952 లో కేంద్రీయర్షి విద్యాలయమువారు ఆయనకు డాక్టరేట్ ఇచ్చారు. అమెరికా పోశేబో బర్నల్లో అమూల్యమైన కొన్ని వ్యాసాలను వ్రాశారు. అటుతరువాత ఒక సంవత్సరముపాటు తమ విద్యవిద్యాలయములో పనిచేయవలసినదిగా విస్కాన్సిన్ యూనివర్సిటీ నుండి అవకాశము వచ్చింది. అటుతర్వాత 1954 ప్రారంభములో డాక్టర్ స్వామినాథన్ అంకియాకు తిరిగివచ్చారు.

బంగళాదుంకలపై పరిచేయాలని అనుకొన్నా ఆయనకు తగిన ఉద్యోగము దొరకలేదు. అమెరికానుండి ఎన్నో పిలుపులు వచ్చినా డాక్టర్ స్వామినాథన్ తమన చేకములోనే పరిచేయాలని నిశ్చయించుకొన్నారు. 'బంగళాదుంకల పరిశోధనారంగములో డాక్టర్ స్వామినాథన్ నిది' అని అనేకదేశాలు కొనియాడినా ఆయనకు మనదేశములో ఆ రంగములో ఉద్యోగము దొరకలేదు.

అప్పుడు కలెక్షన్లోని కేంద్ర పరిశోధనా సంస్థలో అస్సిస్టెంట్ బొటానిస్టుగా చేరారు. అరుణల తరువాత అస్సిస్టెంట్ వైబోజె నిర్దిష్టంగా భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థలో చేరారు. కలెక్షన్లో పరి పరిశో

ధనా రంగములో అనేక విషయాలను ఆయన అభ్యయనం చేశారు. 1961 లో భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థలో వ్యవశాస్త్ర విభాగమునకు అధిపతిగా నియమించబడినారు. ఆ సమయములోనే మెక్సికోలోని ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ మెయిట్ అండ్ సీరియల్ ఇంఫూవ్ మెంట్కు చెందిన డాక్టర్ బోర్లాగ్ నుండి పాఠ్యోకములను తెప్పించి ఈ రకముల అభివృద్ధికి డాక్టర్ స్వామినాథన్ విశేషమైన కృషిచేశారు.

తాము అపూర్వమైన విజయములను సాధించిన ఈ కృషిక డా. ఎ. డి. నటరాజు (స్టాక్ హోమ్ విద్యవిద్యాలయము లోని రేడియో బయాలజీ విభాగములో ప్రొఫెసర్), డా. మహేష్ ఉపాధ్యాయ (హనోలూలోని హవాయ్ విశ్వవిద్యాలయములో రేడియేషన్ సైన్స్ విభాగములో ప్రొఫెసర్), డా. ఎస్. భాస్కరన్ (జర్మనీలోని మున్స్టర్ విశ్వవిద్యాలయములో సీరియల్ రీసెర్చ్ అఫీసర్) మొదలయిన శాస్త్రజ్ఞులు ఎంతగానో కారకులని -కారవ 8 వ పేజీలో

నెల్లూరు జిల్లాలో పు మారు సల వైయారువేల ఎకరములలో సజ్జపైరు పెట్టుచున్నారు. ఎక్కువభాగము తోటకంఠములలో బావులకింద సాగుచేయబడుచున్నది. సజ్జను మొట్టతొలూకాలలో కింకీ పువయోగించుచున్నారు. సజ్జను తొన్ మాసములో నాటి ఆ గస్టు, సెప్టెంబరు మాసములలో కోతకోయడారు. దేశవాళి సజ్జపైరు ఎత్తుగా ఎదుగును. పిలకలు పెట్టడు. సజ్జకి బొట్టిగానూ, లావుగానూ వుండును. తినుటకు రుచిగానుండును. ప్రతిరెకు బావు:క్రింక కొద్దిపాటి దీర్ఘములో యీ పైరును పెట్టును. పశువుల పెంపి లేక గొర్రెల మంకరట్టి ఎక్కువ సత్తుక చేయవచ్చు. రసాయనికపు తురువులు వాడుటకు వాల ఆరుదు.

దేశవారికంవలెవున్న హెచ్. బి. 4 సజ్జ

1966 వ సంవత్సరములో ఒకటవ రకము సంకరజాతి సజ్జ ప్రవేశపెట్టుబడినది. ఈ రకము ఎక్కువ పిలకలను పెట్టును. ఎత్తుకమ్మవ. సజ్జకంఠులు పొట్టిగాను, సన్నగానుండును. 85 నుండి 90 దినములలో కోతకువచ్చును. తిండికి అనుకూలముగా లేదని రైతుల అనుభవము. ఈ రకము గింజలలో 9 నుండి 12.3 శాతము మాంసకృత్తులున్నవి.

1969 సంవత్సరములో సంకరజాతి సజ్జ మూడవ రకము, నాలుగవ రకములను విడుదలచేసారు. సంకరజాతిసజ్జ మూడవరకము వర్షాధారముక్రింద వంపించుటకు అనుకూలించును. చెరువులక్రింది మాగాణి భూములలో పరిపంతుకు ముందు యీ స్వల్పకాలపు పంటనువేసి అచ్చాడప్పుకు తురియ. వర్షములతో పండించ

వచ్చును. మొట్టతొలులోకూడ వర్షాధారముక్రింద చేసుకొనవచ్చును. ఈ రకము 80 నుండి 85 దినములలో కోతకువచ్చును. ఈ రకము గింజలలో 9.3 శాతము మాంసకృత్తులున్నవి.

సంకరజాతిసజ్జ నాలవరకమును సీటి పారుదల సహాయముతో పండించుచున్నారు. మొట్టతొలూకాల రైతులు యీ రకము గింజలు తిండికి బాగున్నాయని దేశవారికంవలెవున్నదిగా వున్నాయని చెప్పుచున్నారు. దీనిలో మాంసకృత్తులు 15.7 శాతము వున్నవి. ఒకటవరకము మాదిరి పిలకలుపెట్టుకు. సజ్జకంకి ఒకటవ సెంబరు కంకికంటే పొడవుఎక్కువ. గింజ లావుగావుండును. దిగుబడి ఒకటవసెంబరు కంటే తక్కువ. కాని దాళలో దగ్గరనాటి ఒకటవసెంబరుతోపాటు దిగుబడిని తియ

వచ్చును. ఎక్కువ సత్తువలు, ఎక్కువ మొక్కలునాటిన అధికదిగుబడి వచ్చును. యీ రకము 80 నుండి 85 దినములలో కోతకువచ్చును.

సాగు వివరములు

నారుపెంది నాటుటకు ఎకరమునకు ఒక కిలోగ్రాము విత్తనము చాలును. గొర్రుతో చేయుటకు రెండు కిలోగ్రాముల విత్తనము అవసరము. రైతులు తాము వండించిన సంకరజాతి సజ్జకంఠునుండి వచ్చిన విత్తనమును వాడరాదు. ప్రతిసారి నిర్భయముగా తయారుచేయబడిన విత్తనమును నమ్మకమైన సంస్థనుండి మాత్రమే తెప్పించుకొనవలెను.

నారును 15 రోజులకుపిండి నాటరాదు. ఎకరము నాటుటకు 7 నుండి 10 సెంట్ల నారుమడి అవసరము. నారు మడి కి ఎక్కువ సత్తువ తేసిన నారు త్వరగా వచ్చును. అవసరమైన నారుమడిలో నత్రజరి ఎరువులను వాడవలయును. 10 కిలో గ్రాముల యూరియాగాని లేక 20 కిలో గ్రాముల అమ్మోనియం సల్ఫేటుగాని ఎరువుతో కలిపి చల్లవలెను. నారు మడి ని మెత్తగా తయారుచేయవలెను.

పాలమును బాగు గ దున్నవలెను. పిలున్నంతవరకు సెండ్రెయిపు తెరువులను వాడవలెను. దివరి దుక్కిలో 40 పొనులు నత్రజరి, 40 పొనులు భాస్కరము, 40 పొనులు పొటాషియం నిర్మి కసాయిసపు తెరువులను వాడవలెను. అ స గా 100 కి. గ్రా. అమ్మోనియం సల్ఫేటు లేక 50 కి. గ్రా. యూరియా, 125 కి. గ్రా. నూపరు పొస్ఫేటు, 30 కి. గ్రా. మ్యూరియేటు అనే పొటాషియం చేయవలెను. 18 అంగుళముల దూరములో బో దెల ను పోయవలెను. బో దెకు ఒకప్రక్కనే 6 నుండి 8 అంగుళముల దూరములో ఒక మొక్కను నాటువలయును. ఎకరములో 60 వేల మొక్కలుండునట్లు నూడవలెను. మొక్కలను

ఎక్కువలోకుకో నాటకూడదు. లోతుగా నాటిన పిలకలురావు. నీరు కట్టు చూ మొక్కలను నాటవలెను.

నాటిన 15 దినములకు బోదెలనునత్రవి కలుపుతీయవలెను. మూడు లేక నాలుగు దినములు ఆరపెట్టి 40 పొనుల నత్రజరి నిర్మి ఎరువులను అసగా 100 కి. గ్రా. అమ్మోనియం సల్ఫేటు లేక 50 కి. గ్రా. యూరియా లేక 75 కి. గ్రా. కాల్షియం

శ్రీ అనంతరాజు గోపాలకృష్ణమూర్తి

(సజ్జపైరు మేకర్ సైన్సెలెస్టు- అగ్రానిమిస్టు - నెల్లూరు)

అమ్మోనియం నైట్రేట్ 25 శాతము, దాళ్యోవేసి బోదెలను ఎక్కువేసి నీరు కట్టవలయును. నాటి 35 నుండి 40 దినములలో వెన్నుతీయును.

- నిస్సార్మైన భూములందు ఎక్కువ మోతాదులలో ఎరువులను వాడవలయును. సంకరజాతిసజ్జ పంటనుండి ఎక్కువ దిగుబడి సంపాదించుటకు:-
1) నారును 15 దినములకు తప్పని సరిగా నాటవలయును.
2) 80 పొనులు నత్రజరి, 40 పొనులు భాస్కరము, 40 పొనులు పొటాషి నిర్మి ఎరువులను రెండు దిపాలుగా వాడవలెను.
3) నాటి 20 దినముల లోపల ఎరు సేవ్యము చేయవలెను.

సస్యరక్షణ
సజ్జపైరుకు ఎక్కువ దీడలు తెగళ్ళు రావు. కాని నారుమడిలో ఒక సారి ఎండికా 25 శాతము మంచును చల్లవలెను. నాటి 20 వైరు మి ద ఒకసారి ఎండికా మరియు కింకతో తయారుచేయబడిన మంచును కలిపిచల్లిన మిడతలు, -కారవ 8 వ పేజీలో

Telephone: 86827
Osborne House,
Royapettah,
Madras-14.
5-6-1971.

We are sorry to inform about the demise of our revered father

RAJA SRI VELUGOTI SARVAGNA KUMARA KRISHNA YACHENDRA BAHADUR VARU,

the RAJAH SAHEB OF VENKATAGIRI on the night of 1st instant at Madras. The Obsequies Ceremony will be performed at 16, Whites Road, Madras-14 on 11th June, 1971, at 9 a. m.

KUMARARAJAH OF VENKATAGIRI,
RAJKUMAR OF VENKATAGIRI.

కోటనమిశ్రాని నాందారమ్మపేట చతుష్టయ అసెంబ్లీ కలెక్షరు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. దిశం-వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు వల్లభరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి; ఆతిథ్యం వహించిన గౌరవనీయ డి. రామకృష్ణయ్య; కలెక్షరు వీరరావువారి, సజ్జయ్య నాయుడు, మైకా డిప్యూటీ కలెక్షరు సుబ్బయ్యనాయుడు.

సోమశిల ప్రాజెక్టు -

“నెల్లూరు-కోవూరు డెల్టా వెనుదటి కారుకు గ్యారంటీ ఇవ్వండి, వెట్టతాలూకాల మొదటికారు అవసరం తీరినతర్వాత డెల్టాకు రెండవకారు ఇచ్చినా అక్షేపణ లేదు. అంతేకాని సోమశిలను మొట్టతాలూకాలకు లేకుండాచేయడం క్రూరం!”

-శ్రీ జి. సి. కొండయ్య

సోమశిల ప్రాజెక్టు కావాలనే నెల్లూరు డిల్టా ప్రజలకోరికగా యానాటిదికాదు. అర్ధ శతాబ్దంగా యీ ప్రాజెక్టుకోసం ఆందోళన సాగుచూసేవారు. 1901 లో వెంపటి నాగయ్య అధికార కమిషన్ రిపోర్టులో నెల్లూరు డిల్టా మొట్టతాలూకాలకు నీటివనతి కలిగించడం ఈ ప్రాజెక్టుకన్న మరొకటి లేదని స్పష్టం చేయబడింది. సోమశిల ప్రాజెక్టు నేడున్న కోవూరు-నెల్లూరు తాలూకాల డెల్టాకు కావాలంటే నీటిని సరఫరా చేయడానికి మొట్టతాలూకాల్లో 7 లక్షల ఎకరాలకు వర ప్రసాద మవుతుందని ఆ రిపోర్టులో తెలియజేశారు.

ఇరవై ఏళ్ళనుంచి ఎన్నో విజృంభాలు అందజేశారు, మంత్రాలు - ఆదికారులు ప్రాజెక్టు పట్లన్న సంకల్పం దారు, సోమశిల సకలం పెట్టారు. నెల్లూరు డిల్టాలో యీ ప్రాజెక్టుకోసమై జరిగినంత ఆందోళన అలభితులైన మనస్సులైనా జరగలేదు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండోదశలో కృష్ణనీరు పెన్సెట్టు వస్తున్నప్పుడు, ఇప్పుడు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు నుంచి పెన్నానది లోకి నీరు దిగుతుందంటున్నారు. అప్పుడైనా పెన్సెట్టు సోమశిల-డ్యాము కట్టకంటా ఆ నీరు పారుదలకురావు. కాబట్టి సోమశిల డ్యామును నిర్మించడం ప్రాథమిక కార్యక్రమమైంది. అట్లాంటి ఈ ప్రాజెక్టు ప్రయోజనం మొట్టతాలూకాలకు లేకంటా

చేస్తారని వినామా ఎవరూ భావించలేదు. ప్రయోజనం రెడ్డి, కావరాజ్, కి. శే. ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు భార్యల సోమశిలను సంకల్పించినప్పుడు సోమశిల ప్రాజెక్టు సవరణలపై ఇంజనీర్లతో చర్చలు జరిగాయి. అప్పటి చర్చల ప్రకారం-సోమశిల డ్యామునుండి ఇతరకాలవ మినహా యింకావలసింది; అంటే అక్కరయ్యే కాలాకా పూర్తిగాను, కావలి కాలాకా ఎగువ ప్రాంతాలకు పారుదల ఇచ్చే షేడర్ కాల్వ మినహా యింకా, దక్షిణకాల్య మద్రాసు నగరానికి మంజూరి సరఫరాకు సూచించబడింది. ముఖ్యమంత్రి డి. సి. కి. అయ్యలకు లక్షం జరిగింది. మళ్ళీ జంబీరు తిరిగి సవరిస్తారనడమేగాక, ఉత్తర, దక్షిణ కాల్యల సర్వే కూడా పూర్తిచెయ్యడం జరిగింది.

ఇప్పుడు ప్రాజెక్టు ప్రారంభించేదానికి 'గ్రీన్ ఫింగర్' లాంటిది అందినట్లు ఇటీవల జరిగిన శ్రేణిగాని కొద్దిన కమ్మూని శేషాలో తెలుపబడింది. అయితే ఈ ప్రాజెక్టు ఏదో కోవూరు-నెల్లూరు తాలూకా డెల్టా ప్రయోజనమేగాకా పెన్నానదిపై డ్యాముకట్టి, ఉత్తర - దక్షిణ కాల్యలు లేకుండా - సగంకంటే నీరు సకలం కా

చేయడానికి మాత్రమే ఈ ప్రాజెక్టు కుదింపబడింది. దీనివల్ల అనాటిని మొట్టతాలూకాలుగా వుంటున్న అక్కరూరు, కావలి, కావూరు, గూడూరు, వెంకటగిరి వగైరా ప్రాంతాలకు అనుమత ప్రయోజనమైనా వుండదని చేరే చెక్కనక్కర్లేదు.

పెన్నలో నీరు కనిగంక లేకుండున్న సమయంలో అంటే - వుత్తర కోవూరు తాలూకా నాగార్జునసాగర్ రెండోదశ ద్వారా వైతేనేమి, శ్రీశైలం ద్వారా వైతేనేమి పెన్నకు నీరుంటే చక్కపావన, నీలువన్నదని విన్నవించుకుంటూ తగినంత నీరు లేదనడం అన్యాయంకాదా? పెన్నలో నీరు లేకుండు, నీరులేని పదిహేడ ప్రాజెక్టు నిర్మాణమే దండగగదా! డ్యాముయొక్క ఎక్కవచేస్తే మునకప్రాంతం ఏ క్యూ వై చెల్లించాల్సిన నష్టపరిహారం మొత్తం అతిక మవుతుందనే వాదనోకూడా వస్తోంది. ఏ ప్రాజెక్టు కట్టాలన్నా, అలభకు ఏదిన్నా చెరువు నిర్మించాలన్నా నష్టపరిహారం లేకుండా, మునక లేకుండా కర్తా లా? లేవు కాల్వల ద్వారా సాగు వచ్చినప్పుడు ఏన్నో చెరువులను ఏర్పా

-కొరవ 11 వ పేజీలో

పల్లెల వార్తాపత్రి

కసుమూరులో "సింహాల" వైద్యసేవ

రాజకీయవాదులు చదువులకు పోటీలు పడతే, రోజుకొకటి వైద్యసేవ సేవలో పాల్గొనడంకాదు. దానివల్ల స్వల్పంకం ఎంతవైద్య, దీనివల్ల అంత వువకారం. నెల్లూరులో రోజుకొకటి వైద్యసేవ రెండూ వున్నాయి. రోజుకొకటి, అంకారా రోజుకొకటి అందుకోలేకపోయినా, దాదాపు అంతవయసుంది, నెల్లూరు రోజుకొకటి, అంకారా రోజుకొకటి వంటివిగా వచ్చిన సేవ చేస్తున్నది. ఇప్పుడు దానిని అందుకోలేకపోయింది. రెండూ సేవలను ఏకీకరించే ప్రయత్నం అనుగుణం చేయడం, వరుగులు తీయడం జరుగుతున్నది. అన్-పెల్లర్

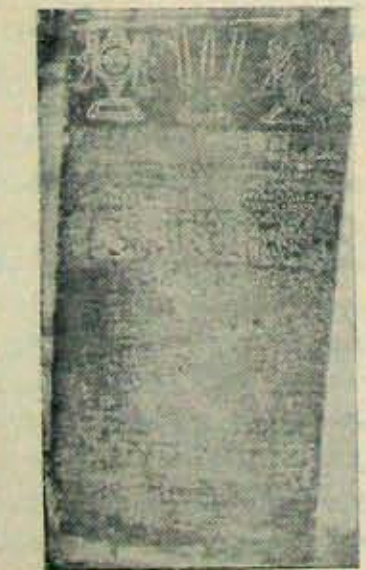
లోనే కాదు; సాహిత్య కార్యక్రమాలలో కూడా పాల్గొనడంకాదు. అంకారా, గ్రామీణ సేవలోకూడా ముందడుగు చేస్తున్నది. రోజుకొకటి వైద్యసేవ నాలుగుమైళ్ళ దూరంలోవున్న ఒకపేద గ్రామాన్ని దత్తుతున్నాడు. దీక్షప్రవేశం తర్వాత ఆ గ్రామంలో ఏమీ అభివృద్ధి జరిగిందో ఈ దిలీలికి చూడే అవకాశం కలగలేదు. కృష్ణనాథుల తమ కృషిని కొనసాగిస్తున్నారనే అనుకుంటాము. అందుకోసం వైద్యసేవలోదిగారు. కసుమూరులో వీరు నిర్వహించిన 'కూరల్ మెడికల్ క్యాంపు' 30తేదీ ముగిసింది. కృష్ణనాథుల మొత్తం 1870 వుంది -కొరవ 12 వ పేజీలో

నూరేళ్లనాటి నెల్లూరు సంగతులు

ఎణుగోపాలస్వామి: మరికొన్ని వివరాలు

క్రిస్టియన్ రిసీవర్ నియామకం - యదుగిరి వైష్ణవస్వామి మంగళ శాసనం

నెల్లూరు మూలమేట వేణుగోపాల స్వామి ఆలయాన్ని స్వర్ణయు కంపాణిని పాపిరెడ్డిగారు 1873 లో ప్రతిష్ఠించారేనీ, అందుకు సంబంధించిన ఇతరవైఖాలు గత వారంకోవడివారు. పాపిరెడ్డిగారు ఎక్కడు దివంగతుడైందో స్పష్టంగా తెలియడంలేదు. 'సుబ్బో' లో ప్రకటించబడిన అయిన చరిత్రాంశాల్లోనూ లేదు. ఈ ఆలయ ప్రతిష్ఠాపనకర్తాక దేవాలయ గోపురాన్ని కూడా కట్టించామని శంకరాచార్యుల అభిప్రాయం గోపుర ద్వారాన్ని మాత్రం పూర్తి చేయించగలిగారు. పై అంకస్తూని అవస్థి కూడా పాపిరెడ్డిగారి మరణానంతరం వాడి రెడ్డి రంగారెడ్డి వ్యక్తులకు వర్తించేలా నిర్మాణమైనట్లు, ఈ గోపురానికి ఎవరుగా దక్షిణంగా వున్న ముఖ మండపంకడ పాపిరెడ్డిగారి కరమధ్యమైనట్లు వండీక ఒంగోలు వెంకటరంగయ్యగారి వ్రాతలవల్ల తెలుస్తున్నది కాబట్టి, 1873 లో ఈ ఆలయ ప్రతిష్ఠాపన జరిగిన నాలుగైదు సంవత్సరాల కల్లా పాపిరెడ్డిగారు మరణించినట్లు భావించుకోవచ్చును. ఆ కాలం నాటి ముఖ్యపాత్ర 'దేవే రిజిస్ట్రారు' (అనంతరం తాల రిజిస్ట్రారు) బట్టి పాపిరెడ్డిగారి మరణ సేకరణ -

పొరుషేను ప్రతిష్ఠాపన గాబట్టి మొదటి శివుల అనాధరణకు రోజు వుండిన ఈవేస్తూనాన్ని పాపిరెడ్డి గమమానికి సంస్కరించి శివులనా దాది పరిగ్రహ యోగంగా 50 ఏళ్ల క్రితం యతిరాజ మహాదేవులు చేయించిన మంగళాశాసనం. ఇటీవలి శాసనమే అయినా అంకారా పాలనా శేకపాటి ఈ శిలాశాసనం లోని అక్షరాలు అంతరించిపోతున్నాయి. దాన్ని నిర్ణయించవచ్చును. పాపిరెడ్డిగారి మరణం తర్వాత లక్షల

విలువచేసే అయిన యావదాన్ని ఈ దేవాలయానికి ఎప్పుడు ఏ వరిస్థితిలో సంకల్పించింది - అనే విషయం చాలా వివరాలలో చూడబడుతున్న అంకారాబట్టి, చాలా కాలక్రమం పరిశీలించి నిర్ణయించుకున్నట్లుగా కనపడుతుంది గాబట్టి ఈ విషయాలను గూర్చి కచ్చితంగా వైఖలు తెలుసుకోవాలి. ఈలోగా మాత్రం వొకటిన్న విషయం. 1935 లో ఈ దేవాలయ యాజమాన్యానికి సంబంధించిన వంశ పాఠం వర్తమాకుల విషయమై ప్రస్తుతమధ్య తగాదాలు ఏర్పడుతున్నాయి. కి. శే. రోజురెడ్డి రంగారెడ్డిగారు కానే ఈ దేవాలయ మేనేజింగ్ డిప్యూటీ అయినట్లు 2-8-1935 జమీనా రైతులో వొక ప్రకటన జారీచేసి, దీని వ్యతిరేకంగా కి. శే. ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు కానే మేనేజింగ్ డిప్యూటీ అయినట్లు 10-8-35 సుబ్బోడిలో మరొక ప్రకటన జరిపారు. ఈ తగాదాలనుండి వొక విషయం వెలువడుతుంది. 2-8-1883 తేదీనల కంపాణిని పాపిరెడ్డిగారి భర్తవల్ల శ్రీమతి కంపాణిని సుబ్బయ్య రిజిస్టరు వందాయతి అరారునామా ప్రకారం ఆ అంకారా దేవాలయ కైంకర్యానికి సంకల్పించినట్లు అందుబడింది. ఈ వందాయతి అరారునామావ్రతం ఇప్పుడు దేవాలయం వారి స్వాధీనంలో కర్రంకావున్నదనే -కొరవ 11 వ పేజీలో

బుద్ధిరెడ్డిపాఠశాల గ్రామపంచాయతీ ప్రకటన

బుద్ధిరెడ్డిపాఠశాల గ్రామపంచాయతీవారు ఈ ప్రాంతమువరదిన అయిదు ముఖ 22-8-71 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గం. లోగా తెండర్లు తీసుకొనబడును. సందర్భంలో పాల్గొనవలసినవారు అయా అయిదుముఖల ఎదురుగా కనపడదిన చూడబడు చెల్లిం పాల్గొనవచ్చును. ఇతర వివరములు అఫీసు వారిచేయవలయును అడిగితెలు సుకొనవచ్చును.

వరుస నెం.	వివరము	ఎస్టిమేటు మొత్తం	చెల్లింపవలసిన తరచు
1.	పంచాయతీ 1971-72 సంవత్సరము లకు కావలసిన లైకింగు బిడికాగములు 4'-0" ట్యూబులైట్లు, ప్రకృతివైపు 40 ఓట్లలు బయలులు, స్టాల్లర్లు, వగైరాలు		రూ. 25
2.	1971-72 సంవత్సరములకు కావలసిన స్టేషనరీ సామాను		రూ. 25
3.	1971-72 సంవత్సరములకు కావలసిన పబ్లిక్ హెల్త్ సామానులు, పాతలు, గడ్డపాతలు, అక్కెట్లు వగైరాలు		రూ. 25
4.	1971-72 సంవత్సరములకు కావలసిన వాటరుసప్లయ బిడికాగములు		రూ. 25
5.	పంచాయతీ ఆఫీసు అరరణలో లైకింగు బాతునాము నిర్మాణము (ఎస్టిమేటు మొత్తం)	రూ. 3200	రూ. 160
6.	6-వ వార్డులో షేక్ మరూకాగారి అంటి వద్దనుండి కి. రాధయ్య యింటవరకు డ్రైయింగు నిర్మాణము	రూ. 2300	రూ. 115
7.	6-వ వార్డు శ్రీ రామిరెడ్డి శంకరరెడ్డి గారి యింటవద్దనుండి పంచాయతీ డ్రైయింగులోనికి డ్రైయింగు నిర్మాణము.	రూ. 2100	రూ. 105

-పి. రామసుబ్బారెడ్డి, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, బుద్ధిరెడ్డిపాఠశాల పంచాయతీ.

బం. గో. రె.

నెల్లూరు నెల్లూర్ వినియోగదారులు

బింగ్లాదేశ్ శరణార్థుల పెదద తప్పింది!

5 వేల బింగ్లాదేశ్ శరణార్థుల కుటుంబాలను తీసుకోవలసిందిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యదర్శిని కోరింది. 5 వేల కుటుంబాలంటే 25 వేల మంది అనుమా! రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ జి. సోమరెడ్డి తన వతి యాత్రలో గూడూరుకు రాగా, 10 తేదీ కలెక్టరుగారు వారిని కలసుకొని, డిల్లాలి అన్ని వేలమందికి వసతికూడడం సాధ్యం కాదని, ఆ ప్రతిపాదనను విరమించుకోవలసింది కోరారు. ఆ విధంగానే ప్రభుత్వం రిపోర్టు పంపినట్లు తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వం నిర్బంధిస్తుందో, సడలుతుంటుందో మఱి!

శరణార్థులనువారికి ఆశ్రయమివ్వడం భర్యమే. కాని తనకు చూచి సభ్యం కాకూడదు గదా!

దుత్తలూరు ఆగ్నిప్రమాదం- బాలిక సజీవదహనం!

7 తేదీ ఉదయగిరి తాలూకా దుత్తలూరులో 129 ఇండ్లు కాలిపోయాయి. అన్ని పేద వారివే, విమిడిగలలేదు. దేవరపాటి దిన వెంకటసుబ్బయ్య 4 ఏళ్ళ కుమార్తె భాగ్యమ్మ ఆ మంటలో సజీవంగా కాలిపోయింది. పాపం! ఆ సమయంలో తల్లి దండ్రులు ఇంట్లోలేక. ఈ ప్రమాదంవల్ల నష్టం 2 లక్షలంటుందట; నిరాశ్రయులైన 586 మందికి గ్రామస్థులు, చుట్టుపక్కల వారు తోపాటే పెద్దన్నారట. తానిల్లారు, బి. డి. డి. వద్దిపోయారట. ఈ ఆగ్ని ప్రమాదమైన విషయాన్ని చెప్తూ, ఆ సర్ వండ్ శ్రీ మల్లవరపు వెంకట సుబ్బరామ రెడ్డి, విడుపును ఆపుకోలేకపోయాడు.

కావలి నేత్రశిబిరం

వి.కా.టి.ఎ.ల సమైక్యంగా వాయివా వడిన కార్యకర్తల కార్యకర్తల కార్యకర్తల నేత్రశిబిరం 15-6-71 నుండి 28-6-71 వరకు జరుగుతుందని, కావలి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కలికి యా నా ది రెడ్డి తెలుపుతున్నారు.

నేత్రరోగులకు మంచి అవకాశం. జార విజవరండ్!

స్కూళ్ళు: పరిక్షలు

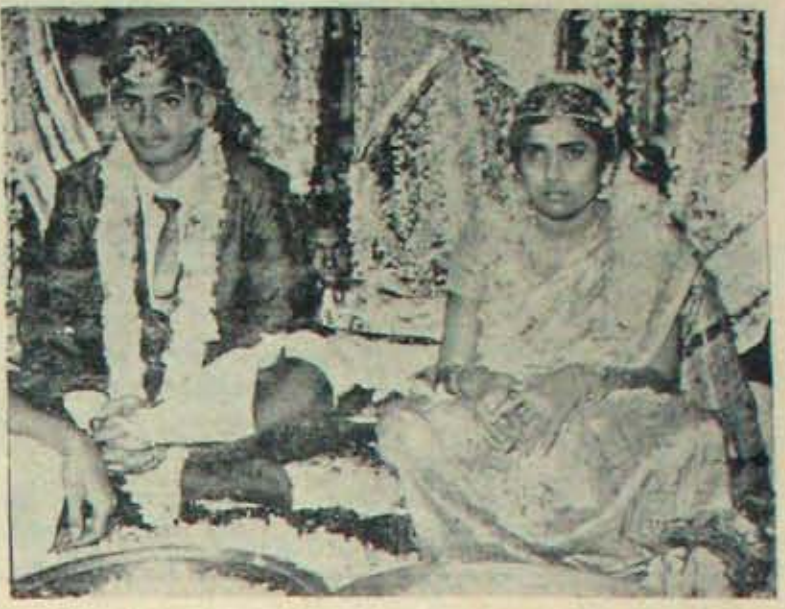
ప్రభుత్వస్కూళ్ళు స మ్యో తో శస్త్రవ్యవస్థలతోయిన స్కూళ్ళు, పరిక్షల కార్యక్రమాలు ఇప్పుడిప్పుడు దారికి వస్తున్నాయి.

● నిర్మిపోయిన జి. ప. హైస్కూళ్ళు 8, 8, 9 తరగతుల కావకా పరిక్షలు 14, 15 తేదీలలో జరుగుతాయని కన్వీనర్ శ్రీ జి. సుందరేశ్వర తెలుపుతున్నారు.

● విద్యానగర్ కాలేజీ పి. యు. సి. ప్యాబ్లికల్ పరిక్షలు 14, 15, 16 తేదీలలో జరుగుతాయి.

● వస్త్రపాఠశాల ప్రయివేటు ప్రవేశపరిక్షలు డిల్లాలిలో అన్ని హై స్కూళ్ళలో 15, 16 తేదీలలో జరుగుతవి.

● నెల్లూరు-శ్రీ కస్తూరి దేవి విద్యాలయం పబ్లికల్ ప్రవేశపరిక్షల కార్యక్రమం హైద్రాబాద్ లో శ్రీమతి సావిత్రిదేవి తెలుపుతున్నారు- 15 తేదీ వుదయం 8 నుండి తెలుగు, మధ్యాహ్నం 2 నుండి తెలుగు; 16 తేదీ వుదయం ఇంగ్లీషు, మధ్యాహ్నం జనరల్ నా రెడ్డి.

మెకాగనుల బాగాదిపతి శ్రీ మాగుంట కోదండరామరెడ్డిగారి తనయు, అంటే స్వర్గీయు వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారి బాపాది సావాగ్యశాల రమణమ్మకు; దూరచాదిపతి, మాజీ సమితిరాజు శ్రీ మెట్టా రాజగోపాలరెడ్డిగారి కుమారుడు అయ్యుంతుడు చంద్రశేఖరరెడ్డికి 2 తేదీ రాత్రి కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో వివాహం వైభవోపేతంగా జరిగింది. దీపాలంకరణ, స్వాగతం, బోజనపు విర్రాట్లు వనోజ్ఞంగా క్రమబద్ధంగా వుండినవి. అంతర్జాతీయ అంకచక్రని విర్రాట్లు అరుదే. శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డికి 6 తేదీ కాల్యాణంలో వనందైన కందుకూరు.

● శ్రీ కస్తూరి దేవి విద్యాలయం హాస్టల్ 17 తేదీ తెలుస్తూక. చేరదలను కున్నవారు వార్తాకాకు అప్పి కేవలం గంపు కోవచ్చు.

● లంకనాయకులపేట మునిసిపల్ హైస్కూలులో జరక్కుంటూ నిర్మిపోయిన పరిక్షలు 14, 15, 16 తేదీలలో జరుగుతాయని హైస్కూలుకు తెలుపుతున్నారు.

గోపాలకృష్ణారెడ్డి బేదార్యం

జి. ప. కేర్లకా శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు, సమైక్యవాదికలైన జి. ప. నిర్మిపోయిన కుటుంబాల సహాయార్థం తన ఒక సంవత్సరం గౌరవ వేతనాన్ని (నెంబురు 500- సంవత్సరా కిరూ 6000) కిరూ శంకా ప్రకటించారు. సమైక్య విరమించుకున్న తన వుద్యోగులను అభినందిస్తూ తన ఈ బాధా ర్యాన్ని బాటుకున్నారు. మెనుకువలు, నాణాకులు తెలిసిన మంచి రాజకీయవాది శ్రీ గోపాలకృష్ణారెడ్డి!

గోపాలకృష్ణారెడ్డి డిల్లాలిలో అర్ అండ్ బి రోడ్డు సుస్థినిగూర్చి ముఖ్యమంత్రికి ఒక గట్టి పాటు వ్రాశారు. ఇటువంటివాటి ల్ల పువయాగముంటుందనే మా అభిప్రాయం.

హోమియోపతి డాక్టరు

కస్తూరిరెడ్డిగారి ఆహ్వానంపై వచ్చిన గుంటూరు హోమియోపతి డాక్టరు శ్రీ పి. కృష్ణచౌదరి అర్. ఎల్. రెడ్డికి అంట్లో మకాంపేసి దీర్ఘవ్యాధులవారినిదూది సలహా లిచ్చారు. సాయంత్రం లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యతన కుప్పకాలో సభ జరిగింది. బాదలిగారు హోమియోపతి విశిష్టతను గూర్చి చక్కగా ప్రసంగించారు. మన ఎస్. పి. శ్రీరామకృష్ణరెడ్డి - హోమియోపతి వైద్యంలో తన స్వీకృతవాలను వివరించారు. వారి పు ప న్యా సంచింటుంకే, హోమియోపతి మంత్ర శక్తి గలిగిన వైద్యమా అనిపించింది. కోదండరామరెడ్డి రామచంద్రమూర్తిగారు, మరో కావలి డాక్టరు మాట్లాడారు. హోమియోపతిని పేదవాడి వైద్యం అనవచ్చు. అంతసరినను.

యూనియన్ బ్యాంకు

యూనియన్ బ్యాంకువారి బ్యాంకింగ్ నియమాలు సంకల్పకూడతలో మొన్న 10 తేదీ ప్రారంభమైంది. ఇది నేషనలిజాటు బ్యాంకు. దీనితో అంతవరకు నెల్లూర్లో వున్న బ్యాంకులసంఖ్య ఒకదశకాయైంది. గుంటూరు-ఓంగోలు డిల్లాలిలో వి శేషం గా వ్యవసాయ యుజాలిచ్చిన బ్యాంకు అది.

వైశ్య, లరోజా బ్యాంకులవారకూడా తమ బ్యాంకులను నెల్లూర్లో నెలకొల్పే ఆలోచనలో వున్నట్లు వినిపింది.

ఆకలి మల్లికార్జునయ్య
మరణం

ప్రతి నెల్లూరు సభలో మొదట్లో మెక దర్బరిని పోయేటట్లు ఆల నాటి విన్నయ సూరిగారి సీతి చంద్రిక వ్యవహారాల్లో అజేలే మని రంకెవేసినట్లు అంగుమరి ప్యార్థనాగికం ఆలవించే ఆకలి మల్లికార్జునయ్య ఇకలేడు. విన్నయెరకూరు హైద్రాబాదుగా, అకాలివారి పారాజితుడుగా, ఉత్తమ వుపాధ్యాయ రాష్ట్రపతి అవార్డు గ్రహీతగా, ఇటీవల సూదేశ్ ప్రతిపాతన జరుగింది వి ర్నాటు చేసి వీతేభావండిక సత్కారానికి లొంత నిడిని శేఖాయింది పుగ్గితుడైన ఆకలి మల్లికార్జునయ్య మొన్న 8 తేదీ బ్యాన్సర్ వ్యాధితో మరణించారు. ఇటీవల ముద్రాను సర్పింగ్ హోమియో అచరేవనీకూడా చేయించుకున్నారు. మూడు నెలల ముంచవరకూ మని పి డిట్టింగా అంగంగావుంటూ వచ్చారు. ఉత్తమ వుపాధ్యాయులకు రాష్ట్రపతి పతకాలు విర్రాట్లైన మొదటి సంవత్సరమే మల్లికార్జునయ్య ఆ అవార్డును పొందారు. 1952 లో కాలిలు విడుదలైన మనర్ల హం సిరిమాలోకూడా నడించారు.

వీతేభా పాతనలయించిని నిర్వహించేందుకు పుగు శేఖాయింది చెప్పిన నితిని దీని వారసులు కావ్వకంకేసి అయిన సంస్కృతిని లిరిస్థాయి చేయగలవని విశ్వసించు న్నారు. వారి మరణానికి సంతాపసూచకంగా అరోజు వర్తమాన సమాఖ గ్రంథాలయం మూయబడింది. అయిన అభ్యుక్త కాంక్ష కలుగుగాక.

Grams: "NELCOSPIN" Phone: 588

The Nellore Cooperative Spinning Mills Limited, Nellore. (Opp. Industrial Estate)

CHIT TENDER NOTICE

Rec. No. 1091-71B Dated: 9-6-1971

Separate sealed tenders in the prescribed form are invited from the registered Contractors of P. W. D. (Roads & Buildings Branch) for each of the following works, by the Managing Director, The Nellore Cooperative Spinning Mills Limited Nellore at his office, (Opp: Industrial Estate, Nellore) upto 3-30 p. m. on 27-6-71. Tenders will be opened by the undersigned on the same day at 4-00p.m. Tenderers or their accredited representatives will be permitted to attend.

- 1) Contract Form: L. S. Agreement.
- 2) Last date for receipt of applications for the tender schedules along with the cost of tender documents: 24-6-1971.
- 3) Date of selling tender documents: 25-6-71 & 26-6-71.

NOTE: The tenderers shall enclose to their applications, sufficient proof of having registered their names in P. W. D. (R & B Branch).

2. LIST OF WORKS

S.No.	Name of work	Amount of Earnest money Deposit	Cost of tender documents Including Sales-tax per set	Period of Contract for Completion
1.	Constructing compound wall at Nellore Coop. Spinning Mills,	Rs. 300	Rs. 5-15	One month
2.	Constructing underground water tank at the Nellore Coop. Spinning Mills Ltd.,	Rs. 250	Rs. 5-15	One month
3.	Providing Barbed wire fencing for 3 sides of Nellore Coop. Spinning Mills.	Rs. 150	Rs. 5-15	Two months
4.	Constructing Rain water drains at Nellore Coop. Spinning Mills.	Rs. 250	Rs. 5-15	One month

- 3) Tender documents with plans and schedules can be had from the office of the undersigned on any working day as mentioned above on payment of cost of Tender schedule by cash.
- 4) Separate tenders for each work will be received. Every tender shall be accompanied with a chalan towards earnest money deposit remitted into the ordinary current account of the "NELLORE COOPERATIVE SPINNING MILLS LIMITED, NELLORE", in the State Bank of India, Nellore.
- 5) The Managing Director reserves the power for the issue of one or more tender schedules to each of the tendering tenderers and for rejecting any or all tenders without assigning any reason.
- 6) The Tenderers will be required to enclose Incometax Clearance Certificate with the Tender and a valid Contractor's licence to under take such work,

Y. KRISHNAMOORTHY,
MANAGING DIRECTOR.
The Nellore Coop. Spinning Mills Ltd.,
Nellore.

బడ్జెట్

(2వ పేజీలో)

గిర్లలుంటుంది. అంతకుముందు పాఠశాలలు చెల్లించినప్పుడు ఆదాయం వస్తుంది అని భయపడడం నిర్లక్ష్యం అని ఆలోచించాలి.

(5) 15 లక్షలకు పైకి ఉంచిన సంవత్సర మిద విడివిడిగా వస్తున్న వస్తువులు 4 నుండి 8 శాతం పెంచబడింది. ఇప్పుడు వరకు నగదు ఇస్తున్న మినహాయింపు తీసివేయబడింది.

(6) ఇప్పుడు వరకు సంవత్సరం వస్తు వ్యక్తి అయి ఒక లక్ష. హిందూ ఆదివర్ణ కుటుంబాలకు రెండు లక్షలకు (వ్యవసాయ భూములు కాక) మించిన మొత్తం మిదనే విడివిడిగా ఉంచబడింది. 1971-72 బడ్జెటు ప్రతిపాదనల ప్రకారం వ్యక్తి సంబంధించి లక్ష రూపాయలపై, హిందూ ఆదివర్ణ కుటుంబాలకి 2 లక్షల విలువల అసైన్డ్ ఒక్క రూపాయ ఎక్కవైతూ, మొత్తం అసైన్డ్ సంవత్సరం నూటికి ఒక్క రూపాయకు కట్టవలసి వస్తుంది.

అంటే ఒక వ్యక్తికి వ్యవసాయ భూములు కాక లక్ష రూపాయలు అసైన్డ్ సంవత్సరం వస్తు కట్టబడినా, అట్లా కాక, లక్ష ఒక్క రూపాయ అసైన్డ్ రూ 1000 ల సంవత్సరం చెల్లించవలసి వస్తుంది అని భయపడవద్దు.

(7) విద్యార్థులకు వస్తువుల సంబంధించి తన స్వార్థకపు అస్తిని ఆదివర్ణ కుటుంబ అస్తిగా మార్చు చేసినట్లయితే, సదరు అస్తి విలువపై విద్యార్థులకు వస్తు చెల్లించవలసి వస్తుంది.

(8) సంవత్సరం మరణించిన వస్తువులకు అసైన్డ్ అస్తులకు కట్టే విలువ తక్కువని తోచినప్పుడు అసైన్డ్ నిర్ణయించే ధరకు అస్తుని ప్రభుత్వం తీసుకునే అధికారిచ్చే విలువ తేలికవుతుంది.

(9) వివాహ వ్యవహారాల ద్వారా వస్తువుల ఎక్వేచిటరీ నిరోడింగ్ కి వ్యక్తుల వ్యక్తిగత ఒక విలువను తెస్తుంది. వివాహం వంటివి అస్తులకు స్వంత భార తీసి స్వాధీనం చేసుకునే హక్కు తేలికగా చేస్తుంది అని భయపడవద్దు.

(10) సంవత్సరానికి ఆరువేల రూపాయల వరకు కలిగిన వ్యక్తిగత అస్తులు, రూ 400 ల మేరకు అస్తులను, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ రూపం పొందుతున్న వేయి గలిగితే, అటువంటివారు ఇక అస్తులకు చెల్లించవలసిన అవసరం లేదు.

(11) స్టూడుంటుంది వానానాలు కలిగిన వ్యక్తులకు ఇక అస్తులకు వే ఆదాయం అవసరం లేదని నెలకు 60 రూపాయలకంటే ఎక్కువ అస్తులకు చెల్లించవచ్చు.

(12) ఏలాంటి వానానాలు లేని వ్యక్తికి ఇక అస్తులకు ఇచ్చే ఆదాయం సంవత్సరం నెలకు రూ 50 లు అస్తులకు చెల్లించవచ్చు.

ఇవి సంక్షిప్తంగా ప్రత్యక్ష వస్తుల

స్థితిని తెలియజేసి, వివేక ప్రయోజనాల అన్నింటినీ కన్నులు పెంచబడినాయి. ఆదాయ వ్యత్యాసాల కన్నంపుకు ఈ ప్రతిపాదనలు చేసినట్లు చెప్పబడింది కాక, వస్తుల భారాన్ని తా సామాన్యత తరించడాని వస్తుంది. సామాన్యత తరించడాని వస్తుల భారం పంచడం ద్వారా వస్తుల భారం తగ్గించాలి. అయినట్లయితే విద్యార్థులకు సామాన్యత తగ్గించాలి. వస్తులు తప్పకుండా పరోక్ష వస్తుల భార

చెన్నూరు వజీర్ ప్రముఖులు శ్రీ రాజం వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్టి మే 12 తేదీ తమ స్వగృహంలో వారి శిష్యులను సా. అన్నపూర్ణమ్మను, అనుమనమ్మద్రం పేట శ్రీ శివగంధర్వ రంగనాయకులు శ్రేష్ఠగారి సోదరుడు దిరంజివి జయరాం శ్రేష్ఠి; వారి ద్వితీయకుమార్తె సా. శాంతమ్మను, గూడూరు శ్రీ గుర్రం రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారి సోదరుడు దిరంజివి రామకృష్ణయ్యకు ఇచ్చి చెన్నూరులో వైకాపా పేరం వివాహం చేశారు. నెల్లూరు, గూడూరు, కావలి, మద్రాసు, విజయవాడల నుండి బాలానుండి ప్రముఖులు వచ్చి వధూవరులను ఆశీర్వాదించారు.

విధింపు. సరణల స్వరూపం. ఇక పరోక్ష వస్తుల సంగతి:

దిగువతి సుంకాలను ఇదివరకు 7 తర గతులుగా విభజించి 15 శాతం నుండి 100 శాతం వరకు వస్తు విడివిడిగా కుండేది. ఈ బడ్జెటులో వాటిని నాలుగు తరగతులుగా చేసి, వస్తు 30 శాతం నుండి 100 శాతం వరకు పెంచారు.

పరోక్ష వస్తులు దేనిదేని విడివిడిగా పాతకుకు ఈ పాటికే తెలుసు. టాక్సర్లు, వ్యవసాయ యంత్రాలు, వస్త్రం, పెట్రోలు, ప్లాస్టులు, విద్యుత్తు, సిగరెట్లు, సబ్బులు, తలనముద్దు, బల్బులు, మెకా, తెలిపోకా-పెరిగ్రాం డార్టీలు, రిజి

మంకా తగ్గు, మధ్య తరగతుల వారి నెత్తిపై మోయలేనంతగా పడుతున్నది.

గుడ్డిరోమ్మల అన్నట్లు-మొదటి చవాళా గారి బడ్జెటులో ప్రతిపాదించిన మైదా కిలో గ్రాం 10 పైసలు, ముతకరకం వస్త్రాలపై మిటర్ పై 4 పైసలు ఎక్సయిజింపులను వుపసంహరించుకోవడం జరిగింది. మిగతా వస్తుల్లో ఎట్టి మార్పులేదని తన బడ్జెట్ ర్యేషన్ సోషలిజం నుండి అంకాంటు న్నారు చవాళాగారు.

పాతకులు గమనించేవలసింది. సామాన్యుడు క్రాగే సిగరెట్లమీద వస్తులు పెంచిన చవాళాగారు; సంవత్సరం సేవించే మరు పాన వస్తువుల మీద వస్తు వేసుకొని మరదియోయారు! ప్రత్యక్ష వస్తులు, ముఖ్యంగా ఇక అస్తులకు, సంవత్సరం వస్తు లలో మార్పుల వల్ల లక్ష రూపాయలకు మించిన అస్తిని వుంచుకోవడం అనవసరమే అవుతుంది. ఈ మార్పులు- సంపాదించాలని, నిల్వచేయాలనే అంకెని చంపి వేస్తున్నది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే సోషలిజం చక్కెరలో వస్తుల చేదు మాత్రను పొదిపి, తియ్యగావండి తినమంటున్నాడు చవాళా!

నెల్లూరు బజారు

మొలకలు	వుట్టి 1-5	610-00
వొంగనంబు	,,	530-00
నల్లలు (హైమిడ్)	,,	630-00
కొన్నలు (చే)	,,	740-00
రాగులు	,,	600-00
డాలపలు	కూము 1 కి	48-00
పిల్లిపెనలు	,,	56-50
వచ్చపెనలు	,,	56-50
మినుములు	,,	95-00
మిరచాములు	మణుగు	40-00
వేళ్ళనగళాయలు	10 కి. తి.	12-25
వెండి - అంగారు		
అంగారు నవర		152-00
వెంకి 10 గ్రాములు		5-90

కళ్యాణవంశి నేత్రేశ్వరి శ్రీనివాసా ట్యూటోరియల్ కాలేజీ (గండి బొమ్మవద్ద)

పునుప్రాంతం: 18 6-71

X Class, ఆంధ్రా, శ్రీ వెంకటేశ్వరాయనాచార్యీ మెట్రో మరయు బానియర్ సీరియర్, అంబర్లీడియల్ తరగతులకు ఉత్తమ శిక్షణ యివ్వబడును. అధ్యక్షులు అనుమతిస్తుంది. వివరములకు వెంటనే సంప్రదించండి.

డి. పద్మిణి ప్రొఫెసర్.

విల్లింగు అమ్మబడును

నెల్లూరు కనూరిదేవి నగరులో వార్డు నెం 16 (11) డోర్ నెం 496 కె విల్లింగు అధ్యక్షులు అనంతరామయ్యగారి యింటి వెనుక 50 అంకణముల భూభాగాలో షూమారు 29 అంకణములు షూరిగాని సీమెంటు కట్టబడి, కొత్తవిల్లింగు. కాచి, ప్రచారగోడలుకలవు. వివరములకు:

ఎ. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, బాలాజినగరు - నెల్లూరు - 2

భూమి అమ్మబడును

సూళ్ళూరుపేటకు దక్షిణముగా ను 1 మైలు దూరములో ఉండే ప్రక్కన 85 ఎకరములు వరి, మిరప, నల్ల శనగ నిమ్మ మొదలగు పైకకు అర్బువనముతో వున్నది. వివరములకు:

పి. వెంకటేశ్వర్లు, కచ్చేరిగిడి, సూళ్ళూరుపేట, నెల్లూరు జిల్లా

WANTED PRINCIPAL

Wanted Principal for Viswodaya College Venkatagiri Town, Nellore District. Applications should reach the Correspondent before 25th of June 1971. Retired Principals and Professors can also apply. Copy of the application should be sent to Registrar, S. V. University, Tirupathi. -CORRESPONDENT.

M. K. R. High school, Indukurpet, Nellore Dt. WANTED

One fully qualified Head-Master. Applications should reach the Correspondent on or before 20-6-71 extending a copy to the District Educational Officer, Nellore.

సంచిపోయింది

నెల్లూరు సబ్ డివిజన్ O.S.No. 316/53 నడక కోర్టు O.S.No. 19/57 కు సంబంధించిన ముఖ్య కాగితములు 24-5-71 తేదీ నందిలో పెట్టుకొని అంగడి వద్దకు వచ్చి అంగడి తలుపులు తియినందున నంది అంగడి తలుపులకు అగింటి యితరులతో మాట్లాడి చూడకొంటే నంది కనిపించారు. యి రిక్రెమను నంది పొరికిన నంది అంకెలను మాత్రు కాకిములు వాళ్ళు పొచ్చగించిన తగిన విచారణ తియ్యగలను. అభ్యంతరం చలువారి బొలయ్య శ్రీకామాచార్యులు - నెల్లూరు.

THE ONLY RECOGNISED ENGLISH MEDIUM HIGH SCHOOL IN NELLORE. VISWA BHARATHI E. M. H. S. DANDAYUDHAPURAM, Admissions I to X are going on. For Vith Private Study 15th and 16th only. VII Hindi Examinations on 16th.

S. Pattabhiramamurthy, Headmaster.

R. C. A 2, 1115/71 Dt 9-6-71

పెండరు నోటిసు

ఈ దినం పేర్కొనబడిన పాఠశాలకు వందాయతి సమీతిలోని సోషల్ వెల్ఫేరు సభ్యులకు పోస్ట్ కళలో ని విద్యార్థులకు 1971-72 సంవత్సరమునకు విద్యుము, తదితర అవసరములను సరఫరా చేయుటకు సీటువేయబడిన పెండరు 16-6-71 తేదీన సాయంత్రం 4 గం. వరకు పాఠశాలకు వందాయతి సమీతి భాగం వెనక మెంతు అపీనరువారిచే కోరబడుతున్నది. ఒక్కొక్క పోస్టులకు ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్క పెండరు దాఖలు చేయవలెను.

— పోస్ట్ కళ వివరములు —

1. సోషల్ వెల్ఫేరు గవర్నమెంతు బాలక హాస్టలు- పాఠశాలకు. అధ్యక్షుల చేయబోవు విద్యార్థుల గరిష్ఠ సంఖ్య : 30.
2. సోషల్ వెల్ఫేరు గవర్నమెంతు బాలక హాస్టలు- కొంమిర్ల. అధ్యక్షుల చేయబోవు విద్యార్థుల గరిష్ఠ సంఖ్య - 75.
3. సోషల్ వెల్ఫేరు గవర్నమెంతు బాలక హాస్టలు- కొంమిర్ల. అధ్యక్షుల చేయబోవు విద్యార్థుల సంఖ్య : 36.
4. సోషల్ వెల్ఫేరు గవర్నమెంతు బాలక హాస్టలు- మరూమ్మపావగం. అధ్యక్షుల చేయబోవు విద్యార్థుల గరిష్ఠ సంఖ్య 25. విద్యార్థి 1-8 కోట 1-8 సరఫరాచేయవలసిన వస్తువుల వివరములు :-

(1) దీయ్యము 488 గ్రా. (2) కంది వప్పు 44 గ్రా. (3) సుక్కలనూనె 1.75 గ్రాములు. (4) పాలు 8.6 గ్రా. (5) పాక గాయలు 0-03 పైసలు. అందుకు సరిపాడు కట్టలు, దింకవంతు, మిర్చి తదితర మసాలా సామానులతోనవచ్చు.

సరఫరాచేయు కాలము : 10 1/2 మాసములు. అనగా 16-6-71 నుండి 30-4-72 వరకు లేక పాతకాల మూసివేయవలెను.

చెల్లించవలసిన దిపాతిటు : ఒక్కొక్క హాస్టలుకు ప్రత్యేకముగా రూ 100 లు. ప్రభుత్వమువారు ఒక్కొక్క విద్యార్థికి నిర్ణయించిన రేటు నెల 1-8 రూ 28 లు.

పెండరు పాఠశాలకు తదితర వివరములు పాఠశాలకు వందాయతి సమీతి కార్యాలయము వలెయే వెళువలెను నమితి అ ఫీ సు నందు పొందవచ్చును. పెండరు తే 16-6-71 ది సాయంత్రము 5 గంటలకు పాఠశాలకు పి. డి. గారిచే గాని లేక వారి అనుమతి పొందిన వారిచే గాని సమీతి కార్యాలయములో హాజరులో వుండు పెండరులకు సమక్షములో తెరువబడును.

దిపాతిటు మొత్తము గవర్నమెంతు ప్రెజిడెంట్ పాఠశాలకు సమీతినిది చెల్లించి సదరు చెలానా పెండరు పాఠశాలలో తవరది దాఖలు చేయవలెను. ఎల్లకైర పెండరు దాఖలు రూ 10,000 లకు పాల్పెట్టి నిర్ణయించే 20-6-71 తేదీ లోగా దాఖలు చేసి అవసర వస్తువులు సరఫరా చేయుటకు అప్రీమెంటు చేయవలెను.

పెండరు దిలాంతిగా అనుమతివలెను నిరాకరించుటకు భాగం వెనక మెంతు అపీనరు వారికి సర్వ హక్కులు వున్నవి. డి. రమణారాం, భాగం వెనక మెంతు అధ్యక్షులు. పాఠశాలకు.

జమీనాదారులు

సంవత్సరం చందా రూ. 15-00
8 మాసములకు రూ. 8-00
విడిచి రూ. 0-30

జిల్లా ఖాళీ ప్రకటన

జిల్లా పాఠశాల పాఠశాలకు 18-వ వార్షిక సం. 4, (జిల్లా పాఠశాల గేటు చూపుకు దక్షిణం) క్రింది భాగం. ప్రెసిడెంట్ కలెజీ 35 అంకముల యిల్లు 275 అంకముల ఖాళీ ప్రకటన - సినిమా హాలుకుగాని, లాడ్జిగాని అనుకూలమైన ప్రదేశము అమ్మాలను. వివరములకు:

కందుకూరు సుబ్రహ్మణ్యం, బ్రాహ్మణవిధి, మూలాపేట, నెల్లూరు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఆర్. సి. సి. స్తంభములకు

టెండరు నోటీసు

స్పెసిఫికేషన్ సం. 8/71-72. 24 మెరియ 27 బాడవు గల గ్రీల్స్ కాంట్రాక్టుకు మరయు 12.5 ఎం. ఎం. (3/4) ప్రెజ్ పగుల గొట్టె గట్టి గ్రానిట్ మెట్ల, ఇసుక నల్ల యి సిస్టెంట్ బ్ల్యాక్ డిగ్రీన సంకరం చేసిన వారిచే 28-6-71 తేదీ మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకు తీసుకొని, అదే రోజు సాయంత్రం 4 గంటలకు ముగిసిన తరువాత రేచాంబర్ లో ఆవికారములను ప్రకటించుట సమర్థం చేయవలయును.

అంతట మెట్లలు మరియు స్పెసిఫికేషన్ 15-6-71 తేదీ ల గాయకు 25-6-71 తేదీ వరకు దివివనలో అంబెనర్, అవరేషన్ అండ్ మెయింటెనెన్స్, చల్లె లాకాపేట, నెల్లూరు ఆఫీసు నం. 2 రూ. 5-15 ల న గ దు చెల్లించి పొందవచ్చును.

టెండరు స్పెసిఫికేషన్ లో తెలిపిన గుంజనల ప్రకారం తెలిపిన నిరాకరించబడును. ఎల్లికారణములు తెలుపకుంకనే విమోక్షనైనా లేక అన్నిటిని గాని నిరాకరించుటకు దిగువ సంకరం చేసిన వారికి అధికారము గలదు.

జి. వెంకటేశ్వరరావు, డివిజన్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్, అవరేషన్ అండ్ మెయింటెనెన్స్, చల్లె లాకాపేట - నెల్లూరు - ఫోన్: 467.

శూలహరిణి

శ్రీమతి పి. లక్ష్మీకాంతమ్మ, వై. ఆర్. కె. డాక్టర్ పి. సుబ్రహ్మణ్యం, లక్ష్మీపురం - నెల్లూరు-2.

శివ రెడ్డి పద్యాలు

పోతన జయంతి

కవిరాజు సార్వభౌమా! భవతారకమోయి గీరు భాగవతము మా నవకోటికెల్ల, నీచే నవకోటి వహించె తెల్లనాడు నేటికీ.

పేదరికంకో పుట్టెడు బాధల్లో నీకుగాక అమ్మక పోత న్నా దర్శించ సార్వభౌమ అదిదేవు రామభద్రు అన్యులకు భువిక.

కలము పాయనంలో కలకండలోముంది కవిత్వ తెప్పిలిపు కవివరేణ్య! అక్షుగాకయున్న ఆపాతమధురమ్ము గలుగుపెట్టు వద్యగద్యములకు?

పూరిపాకయందు, పుట్టుదార్మిద్యంలో, కుక్కిమంచులకు కుమిలిపోక నీవు మధురవాణి నెల్లూపు లిరతిమ్మ తేనెలొక్కటోనె తెలుగునాట!

ఎవటబట్టివావో ఎదోకొ పెరిగావో రాణిదోసినావు కర్మములను నెమరువేసినక నీవద్యగద్యాలు పొంగిపోవ నొడలు పోకనకవి!

రాజలాంఠనాలు, కల్పానాథాలు, వల్లెలు దివ్యపరిమళాలు కాలరాదినావు కనకాపీఠాలు కవివో బ్రహ్మమువివో కర్మకుడవో.

అడయుపెట్టు నరడు బహుబన్యనుకృతాతి శయములేక చెవికి మ్రొయునుగూర్చి పాఠకులను అట్టె పరవళ్లు ద్రోక్కించు నవ్యకవిత్వ మధుర కావ్యరచన.

అటవెలదులందు అచ్చుకాన్ని వెదకల్లి, తెట్టికముల్లో తేనెబోసి, సీసముల్లో గొప్ప శిల్పాన్ని తెక్కావు నీకు నీవెసాటి నిజము సుకవి!

ఆరాధించిరి ఎంతవో పేరుబడ్డకవులు తెనుగు పేరంబాలికా పూరూర నేను కాదన నేర, నీదురచనలేదు నీవెరుకవి!

ఎంకబదువుకొన్న ఎన్నిసార్లువిన్న నీకృతమాతనమ్ము నీదు భాగ వతము తెనుగు ప్రజకు మిళిలెనిభాగ్యమ్ము అప్పనికువడ్డదాంధ్రభాతి

కాడిమేటిబట్టి లొపినమునుదార్చి ముల్లగట్టబాని మట్టెదున్ను నాడుబోసివెంది నవ్యసాహిత్యాన్ని పొద్దివేసినావు పోతరాజా!

గంతులేనినావు గజరాజు విషయంలో, దిక్కుబాపినావు రుక్మిణిమతు బ్యభ్యారథముబట్టి తక్తక్తచ్చొబట్టి గాదిగావు యనుపగంటమొడ్డి!

చదివ భారతాన్ని, చదివిన రామాయణాన్ని కొంతకొంత, నా మనస్సు భాగవతమువైపె లాగుద్ది పోతన్న! పుండిదానిమత్తువంటి వీడో!

అతి పునీత యెమ్మి అంధభాషాయోష, గంటమునకు ముట్టి గల్లె, కాళ వ్రతములు తలించె, ప్రభవముందుకువేసి కవిగనీవు, భస్య కావ్యకన్య!

చేతులార సాంబోతుని పూజించావు, సోదనావ్య హరిని నుడిచినావు హరిహరాదు లొక్కటన్న సిద్ధాంతాన్ని దాడినావు సర్వసముదాహితు!

ఇద్ది కృణముపణము విద్యుద్బాహువులు గార్చి పట్టకొద్ది గౌరవిస్తా

పోతరాజావేర, లోతైన విషయాలు యెత్తరావె శాస్త్ర యేవోకొన్న!

వదులు, నూర్చువేలు వదాళు వ్రాయుచ్చు నిన్నుగూర్చి కాని వెన్నుపూస లోలు నీదురైత మానిస్యమానండు మదిదలంచ దివర మట్టగించ.

ఎన్నెన్నో గాలికనుదులు ఎన్నెన్నో తుపాన్లునీరు నుకతుమును పోతన్నా! నీవగు కావ్యము వన్నెచెడడు మొక్కవోదు వానికావ్యమువో!

అతికృతకు సమానులు పోతన మునువంకవులు పుట్టిన మౌంధ్ర డ్యుతలమున నిక అ మీ రైతలు మనగలవు బ్రహ్మకల్పము లంగికా.

వారం...వారం

(3 వ పేజీకొరవ)

అంతుకు బదులుగా ప్రజలపక్షాన ఒక జవాబు పోయెనున్నది: "అంకరికెరిసిన నేర్కలను పోలింతులు ఎందుకువట్టుకోరు? స్వేచ్ఛగా డార్లన్యపరులు అనేక ప్రాంతాలలో విహరించి భాసిలుచేస్తూపోతున్నారే? ప్రజలను వారు హింసిస్తున్నారే? పోలింతులు సాదాకు, దాడికి వచ్చున్న సంగతి ముందుగానే ఈ రాడిలకు తెలిసి, ఈ రాడిలు వరారవుతున్నారే? రైల్వే వా గ న్న సు క్రమంగా ఒకేదోట, ఒకే సమయంలో దుండగొండు బద్దలుకొట్టె సరుకులుకాజేస్తూ వుంటే చర్యలేదే? పోలింతులకు - గూండా లకు పాతుకుడిరినా?"

అన్నివిధాలా ప్రజలు విసిగిస్తున్నారు. అర్థికంగా పెరుగుదలలేదు. నిరుద్యోగం హెచ్చయినది, విపరీతమైనది. నిత్య తీవ్రనొందవడం అసాధారణమైపోయింది. దీనికితోడు రాడిలు - పోలింతులు కలిశారు. రాడిలు - రాజకీయపార్టీలవారు కలిశారు. ఇంజనెల్ల ప్రజలపై ప్రభావత్యం మితిమీరింది. ప్రభావత్యమనేది వచ్చేమిటంగా తోకో ద్వారమైపోయిందని కొందరు కటువుగా అంటున్నారుకూడా.

మే 14 వరకు గత ఆరు వారాలలో 254 రాజకీయ హత్యలు జరిగినవి. అంటే రోజుకు ఆరు బూసలు. హత్యకు గురియైన వారు వివిధపార్టీల కార్యకర్తలు.

మార్కెట్లనులు తమ సాయుధ దళాల ద్వారా వ్యతిరేకుల హత్యలను ప్రేరేపిస్తున్నారని మార్కెట్లనులు ఆరోపిస్తున్నారు. నగరల్లెట్టు, రాడిలు, కాంగ్రెస్ వారు, వారిమిత్రులు, కలిసి కొన్ని వందల మంది మార్కెట్లను కార్యకర్తలను చంపినట్టు మార్కెట్లనులు ఆరోపిస్తున్నారు.

కొన్నివందల కర్షాగారాలు మూకవడినవి. పనిపాటలు కరువైనవి.

పై అంకాలు అన్నిటావతుల వ్యతిరేకం నంది - దిన, వార, పక్షవ్యతిరేక వ్యక్తాంశాల నంది - సేవరించబడినవి.

వచ్చేమిటంగానీ ప్రత్యేక దీక్ష అవసరం. అక్కడి అర్థికవ్యతిరేక వృద్ధి పరచడానికి వీటో పథకాలు వేస్తున్నారు.

ఇలాగే కాందిశీకుల వ్యవహారం అధికమైనది. దీనిలో కొట్టుకపోతామేమోనని అజయముత్తరీ ప్రభుత్వంవారు భయపడుతున్నారు. బయ్యో, మొర్రో అంటున్నారు.

కరువు, విభజన, డార్లన్యం - వీటి ఒక వివర్ణవద్ది బంగాళాన్ని నాశనం చేస్తున్నది.

తూర్పు బంగాళాన్ని యాహ్యో కింకరులు ద్వారం చేస్తూవంటే, పశ్చిమబంగాళాన్ని రాడిలు, అధికారు, రాజకీయ పార్టీలవారు అంకాలిని నాశనం చేస్తూ వున్నారు. దీనికి అదీ-అంతం లేనేలేనా? చేతం గొట్టుపోయా? వచ్చేమిటంగానీ వచ్చే

పోయిందా? నిర్భయకమై పోయినదా? రెండోనూ? ఎక్కడ బయటదేనామ, ఎటుపోతున్నామ?

ఈ బాగ్లా ప్రాంతం అవలి సంగతి వివరించాలి. అది పాక్ అంగికిక సమస్యగావుండి కడకు మన అంకరింగిక సమస్యగా మారింది. ఎంకవరకు మారింది అంటే, కేంద్రమంత్రి ఉమాశంకర్ దక్షిణులు "అంగ్లాదేశ్ నుండి వచ్చే కాందిశీకుల ప్రవాహం చూస్తూవుంటే వారికి వీరువ్య గలం? రోగివీడితులకు మంచు తిమ్మం టున్నారా? మంచులదాకా వెళ్తున్నారూ, ఈ లెక్కన వారికి వీటి ఇన్వేస్టిగేషన్ వల్లించి" అని పార్లమెంట్లో ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చాడు. అంటే కరణ్యులకు సహాయం చేయవలసినదిగాడు; ఎంక తేనెనా లొరవగానే వున్నది. 50 లక్షల మంది బంగాలేషీయులు ఈ పాటికి వచ్చేమిటంగానీ చేరివుంటారు. బాలముంకి కలరా వచ్చింది. పరివేలముంకి పైగా అవ్యాధివలన మరణించారు. మిగిలినవారు ఆక్రమించుకున్న ప్రదేశాలలో స్టాగ్నెషన్లో పేదలు రాకుండా, గంభీరగోళం జరగకుండా కాపాడవలసియున్నది.

ముఖ్యమంత్రి అజయముత్తరీ చేతులెత్తినాడట. ప్రధానమంత్రి వర్యకున తడువరి విమర్శలతో చూడవలెను.

బాగ్లాదేశ్లో పాకిస్తాన్ వ్యభువులు జరిపిన అమానుష ప్రవర్తననుగూర్చి ప్రభావంపేసి పలికాలను పాంపడానికి ప్రయత్నించిన మన ప్రభుత్వం విఫలమైంది. మన విదేశాంగమంత్రి పర్యటనకు ఒప్పులదేనాడు. ఈ యువ చతురుడు, కరుణమర్దుడు, దీక్షకు. ఈయనద్వారా సత్కృతం కొంత కలిగితే కలగవచ్చును.

మొత్తాన ప్రపంచ రాజ్యాంగ నిబంధనలను, అంకరాతియ రాజకీయాల మర్యం బాగ్లాదేశ్ క కళలో బట్టబయలై పోయినవి.

వరాధీనమై ప్రపంచ రాజకీయాలలో వుండడం తగదనీ, స్వయం ప్రతిభ - స్వయంశక్తి మనకు ముఖ్యధారాలు కావలెనని ఈ పరిణామం చోటుచేస్తున్నది. మన ప్రభువులకిది వినిపిస్తుందా? మనరాజకీయ వేర్పరలవారికి ఇది చెబుటోవందా?

అబరుకు ప్రపంచసంస్థ ఇప్పటికి కదిలింది. ఆ సంస్థ కార్యకర్త యూథాంట్ అన్నాడు: "మానవచరిత్రలో జరిగిన మహా మోరాలలో తూర్పు పాకిస్తాన్లో జరిగిన చుటన ఒకటి అని చెప్పకవచ్చదు. ఆ చరిత్రకిది పెద్దమచ్చ. దారుణమైన దోషం." నైతికంగా ఇది బంగాలేష్ పొందిన విషయం. అందుకు సంబంధించి, జయప్రకాశ్ నారాయణ పర్యటనలో ఆరబోతీగ్ కార్యదర్శి కలిసినాడు; న్యాయమైన ప్రవర్తనకై పాకిస్తాన్పై ఒత్తిడిచేస్తానన్నాడు. యూరప్లో బాగ్లాదేశ్ ఉద్యమానికి సానుకూలమైంది. పాకిస్తాన్ లో సాయం చేయకూడదని యూరప్-అమెరికా రాజ్యాంగముకున్నవిగాని, పాకబాటిలు చూసులు కాబోమోననే భయం, చైనాతో పాకీవారు మరంత జాన్మిగా కలుస్తారనే భీతి వారిని బాధిస్తున్నది.

సంకర సజ్జ

(4 వ పేజీకొరవ)

మోమువిప్పి, రక్తం అను రోగములనుండి కాపాడును.

గోల పొలంపోయినాను సమయమున డి. హెచ్. సి. - 10 కొరము, సె. నె. 10 కొరము పొడిని కలిపివల్లన కంకి పురుగులను నివారించును.

సజ్జ వైద్యము రైతులు సంతకాతి సజ్జరకములను వాడి అధిక దీక్షణలను పొందవచ్చు.

స్వామినాథక

(4 వ పేజీకొరవ)

అయిన తన కృత్యకమ తెలుపుతుంటారు. 'ఒక శాస్త్రజ్ఞుని కృషికి ఆ శాస్త్రజ్ఞుని అధ్యక్షులులో పంపేసి విద్యార్థులు సాధించిన విషయములు ఒక సూచికగా వని చేస్తాయి.' అని డా॥ స్వామినాథక అంటారు. అయినట్లంటే పని చేసిన అంత వరకూ వుమాకు 35 వందల డాక్టరేట్లను, 50 వందల ఎం. ఎస్.సి. డిగ్రీలను పొందార. వీరిలో తెనడా, కమ్మో డొండలను విదేశములకు చెందిన విద్యార్థులుకూడావున్నారు. ప్రతినిద్దారీ కాను వ్యయముగా అలోకం పరిశోధనలను కొనసాగించాలి. ఉపాధ్యాయులు కేవలము 'కేటెరిస్ట్' గా మాత్రమే పనిచేయాలి. అంతేకాని తమ అభిప్రాయములను వారిపై బలవంతముగా కడగనూడదు' అని అందారు డా॥ స్వామినాథక.

ప్రయోగశాలలో సాధించిన విషయములను శాస్త్రజ్ఞులు వ్యవసాయదారులకు సులభముగా అర్థమగునట్లు తెలియజేసి, అదనులో వారికి కావలసిన సామగ్రిని అందుబాటులో వుంచునట్లు వ్యభుత్వము తగినచర్యలు తీసుకొని, రైతులు వారికి దిన పంటలను రీడల, తెగుకృతానికంకి సంకరములకు తగినచర్యలు తీసుకొని నట్లుంటే అంతరంగములో మనదేశము స్వయంసమర్థ మగునట్లుగా విమాత్రం సంబోధించుటకు డా॥ స్వామినాథక నొక్కవక్కాణించారు.

ఈనాడు మన వ్యవసాయరంగము సాధించిన పగతికి డా॥ స్వామినాథక వంటి శాస్త్రజ్ఞులు సాగించిన మహత్కర కృషి ముఖ్యమైన కాణమని నిస్సందేహముగా చెప్పవచ్చును. అవరంగములో ఇటుపైన మనదేశము ఇకోడియైన విషయములను సాధించుటలో డా॥ స్వామినాథక వంటి శాస్త్రజ్ఞులకృషి ఎంతగానో తోడ్పడ గలదని ఆశించవచ్చును.

జీవజ్ఞానరంగములో సాధించిన విషయములకు 1961 లో డాక్టర్ స్వామినాథకకు శాంతిస్వరూప తల్పగర్ మెమోరియల్ పురస్కారము ఇవ్వబడింది. 1965లో ప్రజనన విజ్ఞానశాస్త్రరంగములో అయిన లేనికృషికి చెకోస్లోవాక్ అకాడెమి ఆఫ్ సైన్సెస్ వారిచే మెండల్ మెమోరియల్ పతకము అవహారించబడినది. ఇండియా లోబాగల్లో సాస్ట్రాడీ వారిచే వీరబల్ సాహసీ పతకము అవహారించబడినది. 1968 లో హేగ్ నగరములో జరిగిన అంతర్జాతీయ కాంగ్రెస్ ఆఫ్ జెనిటిక్స్ కు ఎన్యుకొనెజిన ప్రవ్రధమ భారతీయ ఉపాధ్యక్షుడు డా॥ స్వామినాథక. 1967 లో అయినకు భారత ప్రభుత్వముచే వచ్చుత్రి విద్యమము ఇవ్వబడింది. డాక్టర్ స్వామినాథక చేస్తూన్న కృషితో పోల్చి యాస్త్రే వైన కేంద్రానిన అసామానముల, పురస్కారములు ఎక్కువకావనే చెప్పాలి. ఇటుపైన డా॥ స్వామినాథకను నిరంతర కృషితో అనేక సూతన కలయములను సాధించి, డా॥ సి. వి. రాజకాంతి వేదల్ అసామానములను పొంది భారతదేశపు కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ప్రచోక్తాస్థాయికి కొనిపో గలదని ఆశించవచ్చును.

(సి. సి. వి. ఆర్)

పి. బి. యశ. కళాశాల, నిడుబ్రోలు.

పునఃప్రారంభము: 11-6-71

ఈక్రిందివానిలో విద్య గురువులును. (i) యింటర్మీడియట్ (2 సం॥) - అప్యు మరియు సైన్సు (ii) బి. ఏ. డి. యెస్.సి. బి. కాం.

ప్రాస్నాన్తముతో చరణాస్తు ఫారము 2/- అందించి కాలికి అవీసుంబిపాంప వచ్చును. పోస్టుద్వారా పొందగోవదాకు రూ. 3/4/- లు మరయార్జునచేయవలెను. సెక్రటరీ & కలెక్టర్లకు తెలుసు

సమీక్షలు

'రైతుబిడ్డ'లో సమీతుల భాగోతం

'రైతుబిడ్డ' బాగోతులను... సమీక్షలు... అందిన ఆంధ్ర నన్ను దాగ అక్షయమంది...

ఇది నా దివ్యుల భర్తలకు... వాళ్ళు... మాటా - మంత్రి, చదువు - సంస్కారం, ఆట-పాటలో...

వేషం సింపుల్, నడవడి మచ్చలేనిది... ఎంబ్రాయిడరీలో సిద్ధపాస్తూ... ఎంబ్రాయిడరీలో సిద్ధపాస్తూ...

నేటి సమీక్షలో గ్రామసేవిక మద్దీగా... నీటి ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. వంటి మహా... ఎక్కువే. మరి ఇంకా...

విద్యోగావకాశాలను... వ్యవస్థాపక... అందిన ఆంధ్ర నన్ను దాగ అక్షయమంది...

సీ. డి. బ్రదర్... ఎంక వైర్యం! ఈ సన్యాలో గ్రామ... సేవిక వైర్యం ఆడిస్తూ...

బి. డి. ఓ. ఎవరోగాని పురోసూతో... దిగాడు. రైతుల రిక్షాలో అయినా... మ. ఎ. ఎస్. అప్పీనరు పోటలో...

మరిమొనగలు దిద్దుతూ... తల మున్ను... నందారే!

పూర్ణి 'అహమ్మ' తినిపించిన... శేషయ్య బృందానికి కొరకరాని... అయ్య అయ్యదంటే...

ఇక సమస్తి వ్యవసాయక్షేత్ర ప్రా... తోత్వన చుట్టూ ఆర్యాంలేకం... ఇక గడం ముచ్చటగా...

అయినా ఇంకొకటి కాలమండీ! సమీ... రాజులు, బి. ప. భూవతులు తమవస్తు... చక్కదిద్దుకోవాలి...

కొలను బ్రహ్మనందరావు

మారిషస్ తెలుగువారిని చూచి వచ్చిన బుల్లోడు బృందం

ఈ గత ఏళ్ళకు వారు మారిషస్... ద్వీపాల్లో తెలుగు దితోత్వవాన్ని... నాగేశ్వరరావు, ఆయన సతీమణి...

మద్రాసు వచ్చి - హోటల్ సవేరాలో... మధ్యాహ్నం 'ఎంబో'కు పిల్వారు...

హోరో నాగేశ్వరరావు, కాంచన, బి. మదుసూదనరావులు మారిషస్ ప్రభుత్వం... యిచ్చిన మర్యాదను...

బాబారావు పెళ్లి... బాబారావు అగినకథ, తల్లి బంధులు... దిత్రాంటు దర్శకత్వం వహించారు...

అతన్ని, ఆయన సోదరుడు ప్రాచ్య... సర్ ప్రభాకర్ ని చూడగానే, స్నేహ... స్నేహపాటలను...

వహించుటలో ఎవరు దిన్న వ్యధ... విద్యుత్ తిన్నారోకాని, సాయంకాలం... అకాశం మేఘాలు...

నిరూపాల్ అధికారపు పెళ్లి... కాకా- చాలా హామీగా అగింది పెళ్లి... ఆ మర్నాడు...

తర్వాత 15 తేది వుడలాండ్లో... స్టన్ ప్రస్థానంగా ఏర్పాటు చేశారట... మద్రాసుకు...

వామనరావుకు విందు... ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచారశా... రైల్వార్ శ్రీ వామనరావుగారు...

ముఖ్యమైన విషయాలేమంటే- హైదరా... బాద్లో తయారయి దిత్రాంటు... నెలవినేవారని...

అమాయకురాలా? అసాధ్యురాలా?

పెండ్లికాకముందే, ప్రేమానందం... కామాంధకారంలోనో, అమాయకత్వం... తోనో, ఏదో ఒక కారణంగా...

కొండబిడి దాంకాడంక కథ. దిక్కం... మాదాలంటే కాస్త ఓపిక అవసరం. కథ... కొన్నిబోట్ల మంది...

అమెను రోడ్డుమీదికి తిసుకొచ్చి... పడేట్టు చెయ్యటం, ఆ లాటి ద్రయ... వరు అమెను...

దిక్కం పోకనరుకు చాలావుంది... హీరో స్వయంగా ఎంబయ్యటం. ఆ వంట... తనయింటికి...

శ్రీ గ్రద్దలూరు గోపాలరావు... శ్రీ డిక్కపాటి మదుసూదన... రావు నిర్మించిన తన పాత...

కాను గర్భవతినినే విషయం... మోహాతో చెప్పేయకు కానువున్న... వల్లెటూరునుంచి...

దగ్గరకు పోయేప్పటికి మరోవిధంగా... వుంటాయి. శేఖర్, శోభలు ఏకాంకులై... పాటపాడుతూ...

శేఖర్ దీకాకుమనస్సుతో శోభా పుట్టి... లైలు పైటల మాస్తుంటాడు. ఆ ప్యాక్టరీ... పేరుతో ఒక కాగితం...

కాను గర్భవతినినే విషయం... మోహాతో చెప్పేయకు కానువున్న... వల్లెటూరునుంచి...

అమాయకురాలు

అన్నపూర్ణా ఆర్ట్స్ వారి 'అమాయకు... రాలు' దిత్రాన్ని యామధ్య ప్రతికా ప్రతి...

అయినా నిర్మాత, దర్శకుడూ అందరూ... పాతవారే. శ్రీ డిక్కపాటి మదుసూదన...

దిక్షానుసరణచేసిన నిర్మాత కథలో... రెండుమూడు మలుపులును మెలకువగా...

నంగీతం 'అన్నపూర్ణా డ్రాండ్' లోనే... వంది. నాగేశ్వరరావు, శారదల నటన...

వామనరావుకు విందు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సమాచారశా... రైల్వార్ శ్రీ వామనరావుగారు...

ముఖ్యమైన విషయాలేమంటే- హైదరా... బాద్లో తయారయి దిత్రాంటు...

నెలవినేవారని అధికార యంతంగా ప్రకటించారు... కొరవ 10 వ పేజీలో

పోతన-

అనువాదాలు - కందాలు - శృంగారాలు

(గతసంచిక తరువాయి)

పోతన పెక్కు సంస్కృతగ్రంథములలోకింది ఆ గ్రంథములలో తన మనసును నడిపిన సూక్ష్మనూ - భావమునూ గ్రహించి, తన యనువాదములో సంపూర్ణ విశ్రమముగా, అందం దు ఉపయోగించుకొన్నాడు. నేను గుర్తించినవి కొన్ని తెలుపుచున్నాను.

“.....దీర్ఘములకుకా మనో భావమొక్కటియే ప్రమాణమభివ్యక్తావ్యవరీక్షకా”

ఈ వాక్యమునకు “సతాంహి సందేహ పదేషు వస్తువు ప్రమాణ మంతాకరణ ప్రవృత్తయః” అన్న భావం తలొత్తి ముందు.

‘కౌహాలమునూని కొలువడి సురలార! త-గి దీంపుడి తవసులార! భణలైతకడు నిక్కి వన్న గేంద్రములార! ప్రణలైత ననుడి దిక్పాలలార!’

... ..
భద్రకర్పూరవాసిక సురలివభుక తవ్యనూతన మైరేయ పాన జరిత సుఖలిసక నమరారి సొక్కినాడు కాంతిలేండు నచ్చలు తారులదెసి!”

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

ఈ వద్యము, హనుమన్నాటకములోని యొకటి శ్లోకమును తలపించుచున్నది. “బృహస్పత్యభ్యయనస్సన్దేష సమయస్తాష్టినీ షహిస్త్రియతాం..... సీతాయలక్తతల్లభగ్నహృదయా స్వస్థాన లంకేశ్వరః”

కాళిందీపులిసోదరేషు ముసలి యావద్భతః తెలితుం భావశ్చార్పరికం వయః పిబహారే వర్తిష్యతేతేతీభా ఇత్తం కాలతయా ప్రకారణవరాః శ్రుత్యాయశోదాగితాః పాయాస్సస్వశిఖాం స్వృతకా ప్రముదితః క్షీరేర్షపీతేహారిః”

(శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము)
ఈ శ్లోకములోని భావమును సంగ్రహించి; పోతన ఇట్లు వద్యము వ్రాశాడు. “దుండెదుగుః కాలద్రావణము దందితముగ ననుడుః కాల ద్రావి జననితోః శాపెదుగు దనుడు లిలా ముందుడై యశండు చుండుః తావున రేంద్రా!”

ఇక ఆయన అనువాద వద్యం. పోతనది మక్కి మక్కి తెలిసింపుకాడు; స్వతంత్రానువాదము. ఆయనకు మూలము ప్రధానము కాదు. అత్యుత్పత్తి ప్రధానము. అతనిభక్తి భావోద్వేగమునకును, రసతన్మయభుక్తును, కవిభావేముకును మూలము-దాశాపుం-లో-అతనికే దారలేదు. అందువలన, అట్టి భావులలో, స్వతంత్రంబి, తన సొంతరచనలు పొసగించినాడు. ఈవిధముగా ఆయన యనువాదములో చేర్చులు-మాధుర్యము విరివిగా జరిగియున్నది. రెండుపట్టులు మాత్రమే మొత్తమునున్నాయి.

“భగవాన్కాకరః... అరుహ్యానంది వృషభం-యుయుదే”

●నిమూలము: ‘భగవంతుడైక రుద్రుడు, నంది వృషభమునెక్కి, యుద్ధమునకు బయలు వెడలెను’ అనియర్థము.

మూలములోని నంది వృషభమును, పోతన తన తెలిసింపులో ఎట్లు తీర్చినాడో చూడండి-

“ఘరపుభూపాతరెను ధరణీచరాగంబు ప్రశేషభోవు లింబంబుదోరువ,

విష్ణుల వాలాబోవ విక్షేపభాత వా తాహలి వారి వాహములు విరియి, గుణుల నిన్నరి వాడికొమ్ములః విమ్మిన బృహ్మాంధకాంధ కర్పరము వగుల, నలవోకవలె జణిల్లరి అంకెవైదిన రోదసిరుహారంబు లేదిలంగ గళవలద్యర్క ముఖిభామణుణ ప్ర మోషమున దిర్భటంబులాలకనొంద, లీల నడతెండు కలకౌత తెలమనంగ నుక్కుమిగిలిన వృషభేంద్రునెక్కి వెడలె”. యుద్ధమునకు వెడలిన మహాదేవుని వాహనము మహా వృషభముగానుండ వలదా? అన్న భావముతో, పోతన యీ వద్యమును వ్రాసినట్లున్నది.

అరాసంధుడు రణరంగమున్క- “ఓయి కృష్ణా! నీవు పురుషాధముడవు; కంఠికగ పడకుండా - దొంగదారుల - వచ్చు మోస గాడవు; బంధుభాతకుడవు. ఓది ముందుదా! నేను నీతో యుద్ధముచేయను; పోపా” మృంబాడు-ములమున.

“తావాహమగరోవిక్ష్య, హేకృష్ణ! పురుషాధమ! గుప్తేనభత్యయామంః! నయోత్యయాహి బంధుహా”

వ్యాఖ్యాతలు, ‘పురుషాధమ’ అన్నమాటకు పురుషోత్తముడనియు, ‘గుప్త’ శబ్దమునకు సర్వాంత ర్యామిమియు, ‘బంధుహా’ అను నుడికీ, అవిద్యానాశకుడనియు అర్థములు నమర్చిందినారు.

విరోధిచేత అనరణిహటలనిపించుట యెందుకు? ఆ మాటలకు, మనకనుకూలమైన అర్థమును కల్పించి చెప్పకొని సరి పెట్టుకొనుట యెందుకు? అనుకొన్నాడు కాణ్డోలు-పోతన. మూలమున కొక నమస్కారముచేసి, తన సొంత రచనలో, అరాసంధురిచేత శ్రీకృష్ణునిట్లు ఉపాలంఠించినాడు.

“అదలింది రొప్పంగ నాంబందలుగావు గంభగజేంద్ర సంఘములుగా ని, వరికింది వినగ నంభారవంబులుగావు వాండ్ల హేషారవములుగాని...” (10 పూ. 1541)

పోతన కందములు
పోతన కందములు ప్రత్యేక ప్రశంసార్జములు. అవి అటగుణములవలె-దిక్రదిక్రగమనములతో, చదువరుల ఉల్లములకు ఉల్లాసము రేకెత్తించుచుండును. కొన్ని మాత్రము ఉదాహరించుచున్నాను.

“దాలాజన కాలాభున లిలావన ముఖ్య విభవలిన మనీషాలాలసులగు మానవులను కాలము వందించు దురవ గాహము సుమతి”
“అడిగెదనని కడువడిః జను నడిగిన దను మగుడ నుడుగఁడని నడయుడుగుకా వెడవెడ దిడిముడి తడఁబడ నడుగిడు నడుగిడడు జడిమ నడుగిడునెడల”

పోతన-శృంగారము
పోతన సాశీల్యసంపన్నుడు. ఆయన శృంగారికాడు. కాని, ఆయన కవిత్వము మాత్రము శృంగారభాయిష్వము. శృంగార రసమును పోషించుటలో ఆయనకు అయినయినాశి. శృష్టరయెడ గోపికలకు గల నిష్కళంకభక్తిని నిరూపించుటలో, భక్తితో మేకవించి, శృంగారరసమును

వెల్లివిరియించినాడు. ఆ ముట్టులు పోతన హృదయమునండి పొంగిపొరలిన శృంగార రస తరంగములుగాని మా మూలు వద్యములుకావు.

నేని కృడ చెప్పవచ్చినదేమనగా, ఆ మహోదయి శృంగారముతో సంబంధము లేని విడివర్తనములతోకూడా, తరచుగా-శృంగారమునకు ప్రవేశము కల్పించినాడు. అట్టి వర్తనలు కొన్ని మాత్రమే ఇక్కడ ఉదాహరించుచున్నాను.

“తనకుంకముల పూర్ణకుడితగ్గి యువతుల కుడములు వయ్యెడ కొంకరిగ; తనయాన గంఠికకకః తాల కబలల యాంబు అందెం నందగొనగ; ... ..

గుంలి విభుఁడొప్పె నొప్పలకువృహోలె”

ఇది గజేంద్రుని వర్ణనము. ఈవర్ణనము లోనికీ, యువతులకుడములు, బాంబు దిలు తొడలు, వారినప్పులు-నడకలు కొనితెలదీసినవి. మరియు, ఆ గజరాజు సుందర రూపమునకు వలది, దిగజముల భార్యలందరను, ఆతని వెంటుండి పోయినట్లు వర్ణించబడినది.

“వర్ణకాల టులంగుఁడు హర్షముతో నిడిన నవన భాంకములని యు త్కర్ణింప భూమినతిపైః గర్జక హలరేఖ లమరె గహనాంకమునకా”

ఇది వర్ణా వర్ణనము. ఇందు విడివిడి శృంగారవర్ణనము సూచించబడినది.

“తరుణుఁడగు శీతకరుణి మరగి వియల్పి కన్ను మూసి ముడుకఁడఁకా అరకఁడు ననుమ ద్రొప్పిన కరణికా రవి వశ్యమాద్రీ కడః గ్రంకెన్నపా!”

ఈ సూర్యార్జునుడు వర్ణనముకూడా శృంగారముతోనే ముడిపెట్టబడినది.

“జిగం ప్రస్తావోక్తులతోడ నేడ్చిరి వగం త్రాజేభ పాదాలపై నస్తోకరస కుంఠూరుణ వికీ ర్ణానంబువర్ణించుచుకా”

ఈయేభువు వర్ణనలోను, అస్తోకరసముల వ్యస్తావము బొమ్మకొనియున్నది.

ఈ వద్యములు విడివర్తనలేగాని, విశృంగారకథకును సంబంధించినవికావు. పైగా, అతిరసవద్యము శోకవర్ణనము. అందును శృంగారము చేర్చబడియున్నది గదా!

ఇట్టి వర్ణనలనుచూచి, కొందరు, పోతన యును శ్రీనాథునివలెనే శృంగారప్రియుడై యుండుననినూ, కావుననే, అవసరము లేని భావులతోకూడా అట్లు శృంగారము నకు దోటు కల్పించినాడనియు ననుట కలదు. కాగ, అట్లును సరికాదు.

పోతన ఆ విధముగా శృంగారమును వాడుటకు కారణమేమనగా: కవిత్వమునకు శృంగారము తీవ్రగట్ట. శృంగార రస స్పర్శలేని వద్యము హృద్యముకాదు. అది మొదలిన వెంతువలె వచ్చగా నుండును. ఇందుకు దృష్టాంతముగా రెండు వద్యములు చూపుచున్నాను.

“నల్లవాఁడు వద్యనయ నంబులవాఁడు మహాభుగంబులకా విల్లునుదాల్చువాఁడు గడు విప్పగు వక్షమువాఁడు మేలుపైః అల్లెదలవాఁడు నిక్కిన టు అంబులవాఁడు యశంబు దిమ్మలంబల్లెవవాఁడునైన రము నత్తముఁడిన్పుత మా కలిష్టముతో” (9-361)

“నల్లవాఁడు వద్యనయ నంబులవాఁడు కృపారసంబు పైః అల్లెదలవాఁడు మోలి వరి స్పృశవీంధమువాఁడు నచ్చు రా తిల్లెకు మోమువాఁడొకఁడు చెల్లెల మాకరంబుః చెప్పెచో మలియలార! మిపాదల మాటున లేఁడుగదమ్మ చెప్పరే” (10.పూ. 1010)

ఈ రెండు వద్యములును పోతనచే. మొదటిది రామునికొర్రునది; రెండవది కృష్ణునకు సంబంధించినది. వద్యము ఎత్తు గడ, ప్రాసము, పదముల పాండిత్య రెండును సమాచరే. అయినను, మొదటి వద్యమును అనుకొనువాడులేదు. ఆ వద్య మొకటియున్నట్లు గుర్తించిన వారు ను ఎక్కువమంది యుండరు. రెండవవద్యము భాగవతము చదివినవారికందరికిని సుపరిచితము. ఆ వద్యమురానివారందరన్నను అతిశయోక్తికాదు. కారణమేమంటారు?

మొదటి వద్యమున శృంగారరసపు పొలకువచ్చెనను లేదు. అందువలన నది లోకమునరెక్కలేదు. రెండవ వద్యము గోపికాకృష్ణుల శృంగార వర్ణనమును తెలుపునది. అందువల్లనే అందరి హృదయముల నాకర్షించినది.

ఈ తత్వమెరిగినవాడు కనుకనే, పోతన, సాధారణవర్ణనలోను శృంగారమునకు దోటుకల్పించినాడు. అది కారణముగా, పోతనను శృంగారిగా భావించుట భావ్యముకాదు.

ఇక్కడ ఒక్కమాట-

ఈ తెరగు వర్ణనలకు మార్గ దర్శి తిక్కన. అమన, అగుప్పావహములు, విషాదజనకములునైన సంవర్ణములలోను, శృంగారము నుపయోగించి యున్నాడు. చూడండి:

“ధరణి నేతుఁడొఁగి యాభరణకాదు శత్రుండకాలమ్ములః తాలనొప్పైః బలునకాకుండఁ గుంఠములఁది పెక్కు తెలుగు తొడవులదొడిగిన తెలవవోలె”

“తరుణుల కుడుములపై రతి వరవశలై యొకగు వతుల వగిడి సమర సం తరిత శ్రమమున నిద్రిం దిరి కరి కంభముఁడెంచి చెన్నుగ జోడులో”

(కంఠా వుంకి)

రైతుబిడ్డ

(9 వ పేజీ కొరవ)

వ్యవసాయశ్రేణి ప్రారంభోత్సవ సంబంధి సంతాకం కూర్చుకుంటా చేతులు ముడుకుకొని కూర్చుంటా అని. ఎంఁదు మంత్రులురావాలి, ఎన్ని పొడువు పువన్యా సాలివ్వాలి, ఎంకలావు దిన రుద్ద జరగాలి. అంపాటియలో! ఇంతమంది రాస్తున్న అంత సులువుగా వంది మాగధులు వదులు జోవడమే!

అవ్వ! తమను కాచని తగుదునమ్మా అని అప్తరాలో వి.డి. అఫీసర్ మొక ముందు చూడకండా రిట్టా కల్లెంపడమే, కల్లెంబి ప్రతికీ బట్టకట్టడమే! మరో ఆశ్చర్యం! హీరోయిన్ గ్రామ సేరిక విమరి విడుద్యుహారాన హీరోచేత అక్షరాభ్యాసం చేయించిందో వేలిముద్ర రాయుడు వికవిగిన డైరెక్టర్ సాబ్ నెత్తి నోరూ బాదుతుని కటోకటో అని అరుస్తున్నా భాతరుచేయకండా, అందులో సామ్యవాదంపైన అనర్హంగా వువన్య సిస్తాదా? ఎంత అండిసిద్దిన!

మొత్తం రైతు బిడ్డలో గాఢ సేరిక భూమికను ఆ దర్శనంగా దిద్రించాలనే వ్యయత్నం జరిగింది. ఈయేరి సీక్యా బ్యాలెట్లో అడియెస్టానాన్ని క్రమిస్తాందో గాని కాంక వి.వి. మాత్రం అతిలభారత పోటీలో వత్తము గ్రామసేరికగా ఎన్నిక కావచ్చు. అయితే, ఆ సమయం త్రుటిలో యింపోయింది. వి.వి.సో. గాఢ సేరికను

సర్పొండే చేసాడు. అంకటిలోనూ కళ అగింకా అంకీ అడిలేదు. డైరెక్టరు అరంభంలోనే సీనియర్ డిటెక్టివ్ పోలీసులు సెల విద్దినట్లు కళ మరో ముప్పదికి గాంక కాశ్యతంగా గ్రామసేరికసాత్రము వదిలి హీరో కౌగిటికి నిష్క్రమించింకి!

అమాయకులాల

(9వ పేజీ కొరవ)

అమె తల్లివందలు ఎంతుకు అరగలేదు? ఏమిటి అర్థంలేనికథా, కళనమ్మా? రాజదావి, రమావరలం హాస్యం తల నొప్పిగా తయారైంది. ఇంకా యువకుని పాత్రలను భరించాలని అపేక్షించి, నాగేశ్వరరావు తనముంకో ముసలికనం కనుపించకుండా మేకవీడిత శ్రద్ధ తీసుకోవటం చాలా అవసరం.

నాగభూషణం, కారడ వెలికి లేకుండా నడించారు. రమణారెడ్డి, కంఠ్రవారి, మాదా, భానుప్రకాష్ మొదలగు రంగస్థల నటులకు యీ దిక్రంలో అవకాశమొక్కటం సంకోచించకగిన విషయం. ఈ నటులు యింకకంటె బదువుపాత్రలైనా వక్కగా నిర్వహించగలరని రుజువు చేసుకున్నార్య! రంగస్థో దిశించిన వ్యక్తి దృశ్యాలు కన్నులపండువుగా వున్నాయి.

చిత్రజగతి

[9 వ పేజీకొరవ]

డమ్మా; గత రెండు సంవత్సరాలుగా నిలిపివేయబడిన కంటి అవార్డులు యీ సంవత్సరంనుండి ప్రకటించడం!

మయూర్ ఫిలింస్

గుప్త, విక్కలాల్, నాగేందర్ నాయుకు - యీ త్రిమూర్తులు మయూర్ ఫిలింస్ అనే సంస్థను స్థాపించారు. కె.ఎన్.ఆర్. దాను దర్శకత్వంలో లిక్త నిర్మాణాన్ని ప్రారంభించారు. ఇప్పటికే రెండు పెడబ్యాళ్ళు పని జరిగిందికూడా. ఈ విశేషాలను తెలియచేసేందుకు; ప్రతికలవారిని వరిచయం చేసుకునేందుకు స్వూవుడ లాండ్స్ హోటల్లో ఛారియెత్తున పార్టీ యిద్దారు. ముగ్గురు నిర్మాతలూ తమ కార్యకలాపాలను వివరించి ఎంతో కులాసాగా కలిసిమెలిసి పోయారు.

రమా చిత్ర

ఎన్.వి.ఎన్. ఫిలింస్ జగన్నాధరావుకు దగ్గరంబువులైన శ్రీ ఎం.ఆర్. కృష్ణ రమా దిక్రలేవరో ఒక దిక్రాన్ని, రమా ఇంజనీషనల్ లేవరో మరొక దిక్రాన్ని నిర్మించే సన్నాహాలో మద్రాసు వచ్చారు. హోటల్ అపోలోలో ప్రజితా ప్రతినిధుల సమావేశాన్ని విచ్చూచేసి, వింతులోక నాలు పెట్టారు. ఈరెండు దిక్రాలకూ మొదలు కూరి తాన్నన కథను తయారు చేస్తున్నారని, వచ్చేనెలనంది మద్రాసులో ఆఫీసు తెరిచి, దీనిబంధులో సెట్టింగు వెళ్ళమని చెప్పారు.

రమా చిత్ర వారు మంచి సంప్రదాయాన్ని నెలకొల్పినందుకు సంతోషించాలి.

అమలాపురం డి.ము.కోడ్లలో

Sc. No. 25 of 1971
9వ గం సభ్యానందమూర్తి సా. అమలాపురం -వాడి.
బార్ల రామారావు సా. అమలాపురం -ప్రతివాడి.
ప్రతివాడికి నమను నిమిత్తం పైరావా 17-6-71 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. ఆకేడి అవయం 11 గంటలకు వ్యతియిది పైకోడ్లవారియితుకు హాజరయి తగు సమాధానం చెప్పకోనియితల ఎక్స్ ప్రెజెంటేరి తిక్కా నింబంబును.
-జయంతి సత్యనారాయణమూర్తి, వాడి అవ్వలేలు.

పల్లెలవార్త

(5వ పేజీకొరవ)

లోగుండు పరిష్కరించి మంజూరిచ్చారు. ప్రతి అదివారం ముగ్గురు డాక్టర్లు, కొందరు నర్సులు ఆగ్రామానికి పోవడం, లోగుండు సూడడం, వుదితంగా మంజూరిచ్చడం అది గింది. పిళ్ల సేవ, నవాయం విలువ రూ. 7,000 లు వుంటుందిని తెలిపారు.

యెన్సెక్టర్లువారి ఈ సేవ ప్రశంస నియమింది. రోజువారీ మొదటమొదట ఐటువంటి కార్యక్రమాన్నే నిర్వహించేది. ఆ రోజు పాఠశాలను తెరిచారు. తెలివైనవారు ఐటువంటి మెడికల్ క్యాంపులను అనేకంగా నిర్వహించడం ప్రారంభించారు. క్రమంగా వార్షికంగా ఒకసారికి పోవడం కాకుండా, ఒకరోజుకు ఒక్కసారికి పోయేయ్యారు. వైద్యసహాయ కేంద్రాల సంఖ్యను పెంచడం ప్రారంభించి, ఆ కేంద్రాలు వెనుకబడిన గ్రామాలుగా వుండడం ఆపవరం.

గూడూరు సమితిలో పంచాయతీ భవనాలు

జి. ప. మాజీ కమిషనరీ శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి గూడూరు సమితిలోని కొన్ని పంచాయతీ భవనాల నిర్మాణానికి సంబంధించి నేరుగా ప్రభుత్వానికి వ్రాసి, మంజూరు తెచ్చించారు. ఉడకావారి పాళెం, కాసురు, చందూరు, యాకనూరు, మేకనూరు, ఓజిలి, కొమ్మనేటూరు, పూడేరు, కాండ్ర, ఓడూరు-పంచాయతీ భవన నిర్మాణాలకు అనుమతినిస్తూ, మ్యాడింగ్రాంటు అడ్వాన్సుగా ఒక్కోదానికి రెండువేలరూపాయలు మంజూరుచేస్తూ, అయావంటాయతీ ప్రెసిడెంట్లు జి. ప. సెలీట రీని కలనుకొని వర్కింగు అర్జీలు పొంది పని ప్రారంభించవలసిందిగా ప్రభుత్వం పుత్రువు పంపినట్లు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు తెలుపుతున్నారు. గూడూరు సమితిలోని ఈ పది పంచాయతీల చంద్రశేఖరరెడ్డి వర్గానికి చెందినవిగా వున్నట్లున్నాయి. గ్రూపు ప్రాతిపదికమీదతప్ప ఆ రోజుల్లో పనులు జరిగేట్లులే. ఏదీ ఏదీగా అభివృద్ధి కార్యాల జరగడం మంచిదేననుకోండి!

కోట మందిరీటి పక్కంపనికూడా కరువు కార్యక్రమాలకు మంజూరిచ్చి, కరెక్టరుగారు 8 వేలరూపాయలు మంజూరు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది 30 వేల వరకు ఉపకరణాలన్నీ ఇదికరలే సమ

కార్యక్రమములు. ఇక నిర్మాణం ప్రారంభమవుతుంది.

కోట సమితిలోని రెడ్డివర్గం, వక్రగంట రోడ్డుకూడా కరవుపనులకు కరెక్టరు గారిచే మంజూరు చేయబడినాయి. మొదటిదానికి 7 క్లీవేలు, రెండవదానికి 2 క్లీవేలు మంజూరుగా మిగిలినాయి.

చంద్రశేఖరరెడ్డికి తీరిక దొరకడం, అసంపీడి అయిన అభ్యర్థి కావడంకూడా ఒక విధంగా మేలుగానే వున్నట్లుంది!

అత్యుచార గ్రామోద్యోగులు

తాలూకా గ్రామోద్యోగుల సమావేశం 4 తేది జరిగింది. జిల్లా కార్యదర్శి శ్రీ వల్లూరు దశరథరామయ్య సంఘవరంగా జరుగుతున్న కృషినిగూర్చి వివరించారు. తాలూకాసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. వి. సుబ్బారావు 'పనివారము, అధికారుల అక్రమవర్కలను గూర్చి మాట్లాడుతూ, 10 తేది హైదరాబాదులో సమావేశం కానున్న టాయింట్ పెడరేషన్ నిర్ణయాలకు గ్రామాధికారులందరూ కట్టుబడి, సమైక్యంగా వ్యవహరించాలని వద్దొందించారు. అందుకు తమ సంసిద్ధతను తెలియజేస్తూ తాలూకాసంఘం తీర్మానం అమోదించింది. 6 తేదినుండి ప్రారంభంకానున్న జమా బందిని వాయిదావేయవలసిందని; ఎ.కా.టి. ఓల సమైవల్ల చెల్లించబడని గ్రామోద్యోగుల జీతాలను వెంటనే చెల్లించే విధానం చేయాలని కోరుతూ కూడా తీర్మానాలు గామించబడినాయి.

జిల్లా గ్రామోద్యోగ సంఘ కార్యదర్శి వల్లూరు దశరథరామయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శి ఎం. వి. సుబ్బారావుగారు 5 తేది కరెక్టరుగారిని కలసుకొని అత్యుచార జమాబందిని వాయిదా వేయవలసిందని; ఏకాలూకా జమాబంది అయినప్పటికీ, ముందు అవసరమైనపాఠాలు సరఫరా చేసి, ప్రభుత్వ కార్యాలయలు మామూలుగా పని ప్రారంభించినకార్యక నెలకుతక్కువ రేని వ్యవధితో అయాతాలూకా గ్రామోద్యోగ సంఘాతో సంప్రంది జమాబంది తేదీలను నిర్ణయించాలని కోరారు. గ్రామోద్యోగుల జీతాల చెల్లింపుకు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటుచేయాలని దిట్టపడేశారు. కాల విలువల గ్రామాధికారుల సరఫరా చేయాలని, అప్పటివరకు వ్రాతపాఠాలను అంగీకరించాలనికూడా కోరారు. - ఎ. వి.

అల్లిపురం వాముల దహనం- అగ్నిమాపకదళంతో అనుభవాలు

3 తేది అల్లిపురంలో వాముల తగుల బడినాయి. పైకే సర్కిల్ వాళ్లను పిలిచారు. వాళ్లు వచ్చారు. సీక్స్ పైకికొట్టండి బాబాఅంటే, తగిన పరికరాలు లేవన్నారట. ఒక గంటకార్యక అయితే అయిపోయిందని అర్పడం నిలిపివేశాకం. ఇంకో గంట కార్యక వ్యాజ్యాలని అయితే తిసి సీక్స్ కొట్టడం ప్రారంభించారు. ఈలోగా గడ్డి కాస్త బూడిదై పోయినట్లు. పశువుల నోటి దగ్గరిగడ్డిపోయి ఆ రైతులు అల్లాడుతుంటే మా మామూలు సంగతి అని అడిగారట. ఎంత ఘోరమో గూడూరు అంటూ ఒక రైతు వ్రాస్తున్నాడు. మామూలు అడగడం వాళ్లకు మామూలే కాబోలు ననుకున్నా; పరికరాలు లేకండా, అయితే లేకండా పైకే ఇంజనీ పోవడం వెరికి? ఈ అల్లిపురం సంఘటననుగూర్చి పై అధికారుల విచారించడం అవసరం.

దక్కెలి చెరువు

రూ. 2,50,000 ల దక్కెలి పెద్దచెరువు అభివృద్ధి పథకానికి నెల్లూరు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ ఆర్. రామవణ 31 తేది ప్యారంథోత్సవం చేశారు. ఇది పూర్తి అయితే ఆ చెరువు క్రింద 264 ఎకరాలు అడనంగా సాగుతు వస్తుందట. ఈ

స్కీమును మంజూరుచేసిన ప్రభుత్వానికి, సహాయపడిన అధికార అనధికార పెద్దలకు సర్వేవంట్ శ్రీ పి. పుల్లారెడ్డి తనకు వారములు చెప్పన్నారు.

తురిమెర్ల హాస్పిటల్

కోవూరు తాలూకాలోని తురిమెర్ల ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్ర డాక్టర్ల అభ్యర్థనుగూర్చి, మంజూరు లేమినిగూర్చి గ్రామ స్థులొకరు వ్యాస్తున్నారు. దేశమంతా వ్యాపించిన కంటిజిన్లు ఈ గ్రామంలో వస్తే, దానికి అస్సెట్లో మందేదేదనకూడా వ్రాస్తున్నారు. అసలు డాక్టర్లు గ్రామంలో కావురం వుండకంకాపోవడం మేమిటి? జిల్లా వైద్య కారాధికారిగారు విచారించాలే!

రామస్వామిపల్లి పిటిషన్

అత్యుచార తాలూకా రామస్వామిపల్లి వాసి యర్రగుంట వెంకటసుబ్బయ్య నికాసిలో ఒక పిటిషన్ కాపీ వచ్చింది.

బహుమతాసాల క్రితం దేశపు లో రైటింగుజరిగి సిద్దవంటం వెంకటసుబ్బయ్య అనే అయిన అస్సెట్లో చనిపోవడం జరిగిందని; ఈ సందర్భంలో సిద్దవంటం ఓబయ్య వగైరా 22 మందిమీద కేసు పెట్టబడి, మూడేళ్లకై విధించబడిందని; ముద్దయిలు హైకోర్టులో అప్పీలు చేసుకున్నారని, ప్రిసెల్ అటరులో జామీనుమీద విడుదలయ్యారని; ఈ కేసు విచారణ సమయంలో పీల్చార్చికి చెందిన మగవాళ్ళందరూ పూరు వదిలిపోయారని; ప్రాసిక్యూషన్ పార్టీరాళ్లు ముద్దయిల ఇళ్ళను యదేవ్యగా దోచివేతారని; వాళ్ల పైకర్ని మేపించివేయడం జరిగిందని; ఈ విషయం అధికారకు ఏర్పాటుచేసి విచారించిన దిక్కిలేదని; 10-5-71 తేది రాత్రి 8-30 గంటలప్పుడు సిద్దవంటం ఓబయ్య బంధారులకు పోతుండగా దేవూరువాళ్లు అతన్ని హత్య చేశారని; దాని రోజుల తర్వాత అతని మొండం ఒకచోట, తల ఇంకోచోట దొరికాయని; అత్యుచారు పాలిస్ ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదని; సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు, సబ్ ఇన్స్పెక్టరును తక్షణం అరెస్టుచేసి మార్చి, వేరేవాళ్ళనువేసి, ఈ హత్యకు సంబంధించి సరైన విచారణ జరిపించాలని ఆ పిటిషన్లో కోరబడింది.

ఈ పిటిషన్లో అత్యుచారు పాలిస్ మీద గామించబడిన ఆ రోజులు చాల తీవ్రంగా వున్నాయి.

ఈ వారం ఎశేషాలు

(2వ పేజీకొరవ)

తిరిగి అంగుదేశ్ కు వంశగలం? ఇదెప్పుడీ తెలుతుంది? ఇన్ని కోట్లు ఈవిధంగా ఖర్చుచేసినాకన్నా ఆ కోట్ల డబ్బుతో వాళ్లకు ఆయుధాలిచ్చి పాకిస్తాన్లో పోరాడేటట్లుచేస్తే ఈ సమస్య ఇంతదురం వచ్చివుండేదాదుగదా అని అంటున్నారు ఆ దేశ్య మమిషూడి వేంకటరంగయ్యగారు. ఎంతవిలువైనమాట. అంగుదేశ్ నుండి సామాన్యజనమే గాకుండా 90 మంది విశ్వవిద్యాలయ అధ్యాపకులు, 700 మంది కాలేజీటీచర్లు, ఇంకా కొన్ని వందలమంది వైద్యోగస్తులుకూడా వున్నారు. సీళ్లకు గాత్యుతికంగానైనా వుద్యోగ సంద్యోగా లిప్పించడమనేది సాధ్యమా? ఈ శరణార్థులను పర్యవేక్షణలోనుండి అంభ్యవదేశ్, మధ్య ప్రదేశ్, ఉత్తర ప్రదేశ్, బీహార్ ప్రాంతాలకు తరలిస్తున్నారట. నెల్లూరుకుకూడా బందారువేలమందికి వచ్చివుచ్చారు!

● గుజరాత్ సిండికేట్ కాంగ్రెస్ నుండి 7 మంది మాజీ మంత్రులతోసహా చాలా మంది ముఖ్యులు రాజీనామామిచ్చి తప్పుకున్నారు.

లక్ష్మీ బాలానంద కేంద్రం

సంతపేట - నెల్లూరు

ఈ కేంద్రము తరపున నిర్వహించబడు (1) లక్ష్మీ అంగీపు మీడియం అండ్ కంకర్ గార్డెన్లు, సంతపేట, (2) "ది నెల్లూరు కంకర్ గార్డెన్లు, అంకావీడి, (3) మొల్ల మహిళామండలి, (4) సింహపురియం జన మండలి పెద్దల అదరాలి సూచనలపొంది విజయవంతముగా నడుపబడుచున్నది. పై పాఠశాలయందు నిర్వహించబడు 5 వ తరగతివరకు విద్య పోషించబడుచున్నది. 4, 5 తరగతియందు అంగీపు తెలుగు మీడియము లలో వేర్వేరుగా విద్య గరువబడుచున్నది. ఈ పాఠశాలల పిల్లల ప్రాగ్రాములు అలిండియా రేడియో విజయవాదనుండి విసవచ్చును. రిజిస్ట్రార్ కార్యకూడకలరు ఇట్టు, సెక్రటరీ.

NELLORE MUNICIPALITY

No. G2/71 Municipal Office, Nellore, Dated 7-6-71.

TENDER NOTICE

SEALED TENDERS will be received for the under mentioned works in the prescribed form by the Municipal Commissioner upto 4-00 p. m. on 26-6-71 and opened the same at 4-30 p.m. on the same day in the presence of the tenderers who will present. The tender documents can be supplied with detailed tender notice, schedules, specification, etc., relating to the work on payment of Rs. 2-06 for each item in person or through M. O. in the Municipal Treasury in favour of the Commissioner, Nellore Municipality on or before 24-6-71 during working hours in the Municipal Engineering office. This amount will not be refunded on any account. Tenders should be sent only in the prescribed form supplied by Department and should be enclosed in a sealed cover writing the name of the work under "TENDER". Each work should be sent in a separate cover. Tender deposit as shown against each work has to be paid in person or through M. O. or Draft (On the State Bank of India, Nellore) in the name of the Commissioner Nellore Municipality by the intending tenderer as stipulated in the detailed tender notice and the tender schedule. No cheque or cash will be accepted towards deposit. The Council or Contract committee as the case may be reserves itself the right to reject any or all the tenders. (The tenderer should quote rates both in figures and in words without assigning any reason invariably.)

S. No.	Name of the work	Estimate Amount	Tender Deposit
1.	Renewing B. T. Surface with Sand Seal coat for the C.A.M. High school road from Podalakur road up to Dyke's Road Market	Rs. 13000	Rs. 325
2.	Renewing B. T. Surface with sand seal coat from Lalathota to Head - quarters Hospital of Walker's road...	14500	363
3.	Renewing B. T. Surface with sand seal coat from Batwadi-palem Junction to Lalathota of Walker's Road	14500	363
4.	Renewing B. T. Surface with sand seal coat for the road from A. C. Subbareddy Vegetable Market upto S. I. Division of Chinnabazar road	12500	313
5.	Renewing B. T. Surface with sand seal coat for Hospital Road from Headquarters Hospital to Santhapet junction.	14000	350
6.	Providing pending public fountains sanctioned in the town (i. e.) East of Trunk road.	13500	338
7.	Providing pending public fountains sanctioned in the town (i. e.) West of Trunk Road.	13900	348

N. RAMASASTRULU NAIDU, COMMISSIONER.

పంచాంగం

జ్యేష్ఠ అసితవక్షం

జూన్ 11 తేది మొదలు 22 తేదివరకు జ్యేష్ఠ అసితవక్షము.

మృష్టి

ఇందు స్వల్ప గాలితోకూడిన అస్పష్టం సంభవమని చెప్పవలసియున్నది.

మృగశిరశార్తె

జూన్ 8 తేది వగలు 3-21 గంటల మొదలు 22 తేది వగలు 3-45 గంటల వరకు మృగశిరశార్తె.

ముహూర్తములు

జూన్ 12, 13, 17, 18 తేదిలు పె్లి ముహూర్తములు.

జూన్ తిథులు

- 12 శని చవితి రా 2-06 గం.
- 13 ఆది పంచమి రా 12-24 ,,
- 14 సోమ షష్ఠి రా 10-14 ,,
- 15 మంగళ సప్తమి రా 7-48 ,,
- 16 బుధ అష్టమి సా 5-18 ,,
- 17 గురు నవమి మ 2-34 ,,
- 18 శుక్ర దశమి మ 11-58 ,,

నిమ్మిగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.